

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

รายงาน

สิทธิเด็กในสถานการณ์ความขัดแย้ง

จังหวัดชายแดนใต้

โครงการ

Children voice for peace

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ และ นำเสนอข้อมูล รายละเอียด ผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดกับเด็กในจังหวัดชายแดนใต้ และข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อการปกป้องให้เด็กมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต และได้รับสิทธิต่างๆ อย่างที่เด็กๆ บน โลกใบนี้ไม่ว่าจะเป็น เอเชีย ยุโรป แอฟริกา และอเมริกา ได้รับ

ดังนั้นเราทุกคนควรตระหนัก และร่วมรับผิดชอบในการปกป้องเด็กถึงแม้จะเป็นภาระที่หนักหน่วง แต่เมื่อเห็นรอยยิ้มของเด็ก ก็คงทำให้เรามีพลังต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ

โครงการ Children voice for peace

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
แถลงการณ์ร่วมองค์กรภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อ และ ประชาชน ในนามกลุ่มร่วมใจ	4
แถลงการณ์ สนับสนุนการเจรจาเพื่อสันติภาพ	12
หลักการและเหตุผล	14
“เด็ก”...เหยื่อบริสุทธิ์จากความรุนแรง (ยาสมิน ชัตตาร์)	16
รายงานสถานการณ์เด็กประจำเดือนเดือนมกราคม 2556	24
รายงานสถานการณ์เด็กประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2556	40
บรรณานุกรม	45

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

แถลงการณ์ร่วมองค์กรภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อ และ ประชาชน ในนามของกลุ่มร่วมใจ เรื่อง หยุดผลกระทบต่เด็กจากสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และสี่อำเภอในจังหวัดสงขลา ต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ.2547 จนถึงปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านลบเป็นวงกว้างต่อทรัพย์สินและชีวิตของผู้คน ในสังคม ท่ามกลางความสูญเสียเหล่านั้น เด็กและเยาวชนในพื้นที่ดังกล่าวคือหนึ่งในผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุ จากข้อมูลสถิติที่รวบรวมโดยศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ พบว่า ตั้งแต่ พ.ศ.2547 – พ.ศ. 2555 มีเด็กอายุ ต่ำกว่า 15 ปี เสียชีวิตไปแล้วทั้งสิ้น 57 คน บาดเจ็บกว่า 357 คน และเป็นผู้กำพร้าอีกกว่า 4,990 คน นอกจากนี้ท่ามกลางสถานการณ์ประจวบดังสงครามดังกล่าว ย่อมทำให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ต้องเผชิญกับ ภัยคุกคามทั้งต่อชีวิต สวัสดิภาพ สุขภาพ สันติภาพ และความปลอดภัย ขาดโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาและ เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่ดี เสี่ยงต่อการถูกละเมิดทำร้ายและแสวงหาประโยชน์อันมิชอบ และถูกปิดกั้น การมีส่วนร่วม การแสดงออก และการตัดสินใจในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตัวพวกเขา

ด้วยความห่วงใยต่อสถานการณ์เด็กและเยาวชนที่กำลังเติบโตขึ้นในพื้นที่ซึ่งมีสถานการณ์ความขัดแย้ง รุนแรง และตระหนักดีว่า เด็ก คือผู้ใหญ่ในอนาคต คือพลังชีวิตและจิตใจอันแจ่มใส คือเชื้อเพลิงที่จะ ขับเคลื่อนให้พวกเขาเป็นผู้ใหญ่ที่ช่วยกันดับไฟที่กำลังไหม้กระหน่ำพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และ แปรเปลี่ยนให้เป็นพื้นที่สร้างสรรค์ที่นำมาซึ่งความสันติ เรา องค์กรภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อ และ ประชาชน ในนามของกลุ่มร่วมใจ ขอออกแถลงการณ์ดังนี้

ข้อที่ 1 ทางกลุ่มขอเรียกร้องให้องค์กรภาครัฐมีมาตรการพิเศษในการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัยของเด็ก และเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในที่สาธารณะ เช่น โรงเรียน เขตชุมชน ต่าง ๆ

ข้อที่ 2 ทางกลุ่มขอเรียกร้องให้องค์กรภาครัฐดำเนินนโยบายและกิจกรรมทั้งหมด โดยตระหนักถึง ความสำคัญในการปกป้องคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของเด็กและเยาวชน ตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญของ ประเทศ และกฎหมายต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ตลอดจนอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Right of the Child; CRC) และพิธีสารเลือกรับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรัฐบาลไทยได้ลงนาม ผูกพันเป็นพันธกรณีไว้กับองค์การสหประชาชาติ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

ข้อที่ 3 ทางกลุ่มขอเสนอการกำหนดพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นพื้นที่ที่ปราศจากความรุนแรง ทุกชนิดจากทุกฝ่าย ทั้งโดยเชิงกายภาพ ทัศนียภาพ และ ทัศนคติความคิด โดยเด็ดขาด คือ โรงเรียน ห้องสมุด โรงพยาบาล ศาสนสถาน สถานที่เล่นกีฬาและสนามเด็กเล่น พื้นที่ตลาดและย่านชุมชน เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เด็กและเยาวชนตกเป็นลูกหลงและเหยื่อในสถานการณ์ความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ

ข้อที่ 4 ทางกลุ่มขออ้อนวอนให้คู่ขัดแย้งทั้งในเชิงผลประโยชน์ อุดมการณ์ และความคิดและหน้าที่ โปรดเร่งแสวงหาทางออกในการยุติความขัดแย้งทางกายภาพโดยเร็วที่สุดในทุกวิถีทางที่ทำได้ และขอเรียกร้องให้ทุกภาคส่วนของสังคม ทุกเชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา ร่วมสนับสนุนให้เกิดหนทางสู่สันติภาพอย่างสงบ ราบรื่น ยุติธรรม และมีเหตุผล เพื่อยุติสถานการณ์ความรุนแรงอันจะบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็นเมล็ดพันธุ์แห่งความเลวร้ายได้

และเพื่อขับเคลื่อนพันธกิจ หยุดผลกระทบต่อเด็กจากสถานการณ์ความรุนแรงให้เป็นศูนย์ (ZERO CHILDREN VICTIM) ทางกลุ่มร่วมใจขอความร่วมมือทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการต่อไปนี้

- จัดตั้งศูนย์รายงานเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อเด็กจากสถานการณ์เหตุการณ์ความไม่สงบและรายงานไปยังทุกองค์กรร่วม
- ดำเนินการสื่อสารทั้งทางตรงและทางอ้อมไปยังผู้ใช้ความรุนแรง หากไม่สามารถระบุได้ ควรดำเนินการสื่อสารแบบไม่เจาะจง
- ดำเนินการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ต่อสาธารณะถึงการปฏิเสธการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อเด็กทั้งในรูปแบบองค์กร หรือร่วมเครือข่าย
- ร่วมกันเปิดพื้นที่ในการแสดงออก การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมของเด็ก เพื่อให้เขาสามารถความคิด ความรู้สึก และแนวทางการแก้ไขปัญหาในมุมมองของตัวเอง ทั้งนี้ผู้ใหญ่มีหน้าที่ในการให้เกียรติ รับฟัง ตลอดจนเปิดกว้างให้เด็กได้แสดงออกนั้น รวมถึงการให้คำแนะนำอย่างมีเมตตาและปรารถนาดีต่อเด็กอย่างเต็มความสามารถ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โครงการถ่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

- ดำเนินการพัฒนา ส่งเสริมศักยภาพ ทั้งในด้านการศึกษา การใช้ชีวิต ศิลธรรมและศาสนา เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีมีความสามารถของ โลกต่อไป

ลงชื่อองค์กรภาคีเครือข่าย

HAP

YDA

Paralegal

We peace

Deep peace

กลุ่มฟ้าใส

กลุ่มด้วยใจ

กลุ่มลูกเหรียง

มูลนิธิสถานวัฒนธรรม

สำนักพิมพ์โครงการถ่าย

มูลนิธิศูนย์ทนายความมุสลิม

สถานีวิทย์ร่วมด้วยช่วยกันสลาดัน

สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย

ชมรมคัมภีร์ผู้บริโภคร้านอาหารฮาลาล

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก

ลงชื่อ บุคคลทั่วไป

1. อัญชญา หิมมีน๊ะ หัวหน้ากลุ่มด้วยใจ
2. พรเพ็ญ ก้องขจรเกียรติ มูลนิธิสถานวัฒนธรรม
3. ปลายมนัส ลิ้มสุวรรณ บรรณาธิการสำนักพิมพ์ สนพ. โครงการถ่าย
4. เจริญพงศ์ พรหมสร บรรณาธิการอำนวยการ สนพ. โครงการถ่าย
5. ยาสมิน ชัตรา นักวิจัย สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
6. อาทิตย์ ทองอินทร์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต
7. เจริญ แสงทอง สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

8. บัณฑิตา จารุมา นิลปัทม์ คณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
9. มนทิรา จันทรัตน์ บริษัท ทรานไทย-มาเลเซีย จำกัด
10. นายณลรัช มายิ Faculty of Health, Medicine and Life Sciences. Maastricht University, Netherlands.
11. นายต้นย่ำล อับดุลเลาะ นักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
12. นายปิยพัทธ์ สืบประดิษฐ์ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
13. กษมา ยาโกะ นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
14. ญ.นิรุริน บินนิมะ โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์
15. นางสาวสุรัชญา เจมะะ บัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
16. ว่าที่ร้อยตรีสุรนาท นียมบัตรเจริญ ศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถพล อนันตวรสกุล คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
18. อับดุลอาซิซ ตาเคอินทร์ ประธานฝ่ายสิทธิมนุษยชน สมาคมยุวมุสลิมแห่งประเทศไทย
19. นางสาวอาอีซะห์ คอเลาะ และครอบครัว
20. ภูมิพัฒน์ เจนเจริญปิติพัฒน์
21. นูรูล อัยน์
22. สุประวัตติ อูมา
23. อับดุลวาฮับ ฤทธิโต
24. มล.มิ่งมงคล โสณกุล
25. วราพรรณ มือเพชร
26. รัตนชัย มานะบุตร
27. นรินทร์ ปากบารา
28. ฮาฟีนา แวมามู
29. จูรีพร ไชยคราม
30. ลูตินบ กมลนิมิ
31. วิจิตรา สุจริต
32. นิคม ชาวเรือ
33. คำนึ่ง ชำนาญกิจ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

34. กษมา จิตรภิรมย์ศรี
35. อุกติ ฑูรธ
36. ริฎวาน ยีหรัน
37. อนัส อำซาอะ
38. นาซุฮา เลาะนี
39. อารีดำ สามีอะ
40. อาอี รอฮะ
41. เนตรนริน วันสิริมงคล
42. Suria Pleiades
43. Kolbun Saleem
44. Chai Tourguide
45. Amanut Merf Jantarawirote
46. Jaruwan Chattamanokul
47. Ampere Bumrungpong
48. Mariyae Ritto
49. Aisah Abdullah Khoiran
50. Nadear Sattar
51. Fatin Jamjuree
52. Asna Pinthong
53. Sania Pathan
54. Nurul-Husna Paramal
55. Haris Daoh
56. Karay Ellahi
57. Farida Aellahi
58. Sara Sattar
59. Saran Samantarot
60. Kengkie Artith

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

61. Panjit Kaewsawang
62. Pennapa Mannu
63. Sittichai Sunnoo
64. Phakakrong Bobow
65. Terapunt Sresuwan
66. Athapol Anunthavorasakul
67. Apiradee Jutarsorn
68. Nontawat Mayi
69. Jan Suphaphong
70. Hanoon Nur
71. Chatchai Nakdang
72. Prakaipach Pimsakul
73. Binsamaair Rohanee
74. Daranee Suayeh
75. Aknaree Sukhamas
76. Marine Musleem
77. Ulya Hayeesuемаe
78. Mareeyanee Samoh
79. Ai-shah Benahmad
80. Ruswatini Nooney
81. Baitee Fatin
82. Suhaila Omar
83. Baitul Hikmah
84. Phanthikarn Phetnarin
85. Kanokrat Ongboon
86. Hasbee Abdulloh
87. Theeranai Sunmard

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

88. Siriporn Srisuvan
89. Bastee Saree
90. Daranee Binti Ismael
91. MuMeena Mi Nana
92. Piyapat Suebpradith
93. Affan Yeengo
94. Ameera Kuna
95. Waenur-aihan Waedoloh
96. Hasun Sohsansah
97. Areechah Songton
98. Abdulrahman Alham Waemama
99. Amir Dullamat
100. Vinta Wanita
101. Paesah Su-long
102. Phaisol Jeh-arsea
103. Asrie Binabdullah
104. Aroon Wittayanont
105. NurAlisa CheAsae
106. Soliheen Pongsakorn Mudsun
107. Natthaphong Thongma
108. Muchira Chi Pathan
109. Apirat Cheh Lao
110. Aisyah Karafeea
111. Chaiboon Phithak
112. Fatimah Bunyarit
113. Yeampon Kiaora
114. Jaotuakay Jomson

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

115. Faruk Waenawae

116. Halim Beasa

117. Suriyan Sintateeyakorn

118. Kodis Jewae

119. لیلی خیرات حسان

120. فرید مدلید

เผยแพร่เมื่อ 31 มกราคม 2556

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

แถลงการณ์ สนับสนุนการเจรจาเพื่อสันติภาพ

สถานการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อชีวิตของเด็กมาโดยตลอด ซึ่งนอกจากจะเป็นผลกระทบทางตรงในเรื่องการบาดเจ็บและเสียชีวิตแล้ว ยังเป็นผลกระทบทางจิตใจในเรื่องของการที่สถานการณ์ความรุนแรงมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมวิถีคิดของเด็กต่อสังคมที่แวดล้อมอีกด้วย โดยกลุ่มด้วยใจและภาคีร่วมพบว่า สถานการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีส่วนส่งผลให้เด็กมีอาการของความแค้นและรู้สึกถึงความไม่ยุติธรรม ตลอดจนอยู่ในภาวะของความหวาดระแวง ซึ่งสถานการณ์ลักษณะนี้เป็นเงื่อนไขอันลุ่มเสี่ยงอย่างมากต่อการที่เด็กจะเรียนรู้ ซึมซับ และยอมรับการใช้ความรุนแรงเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต กระทั่งเติบโตไปเป็นผู้ใช้ความรุนแรงรายใหม่ต่อไปเป็นวงจรที่ผลิตซ้ำตนเองมิรู้จบ

ด้วยเหตุนี้ กลุ่มด้วยใจและภาคีร่วม จึงแสดงความชื่นชมและสนับสนุนอย่างมากต่อการลงนามในข้อตกลงโดยทั่วไประหว่างเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในฐานะตัวแทนรัฐบาลไทย กับ ขบวนการแนวร่วมปฏิวัติแห่งชาติมลายูปัตตานี หรือ บิอาร์เอ็น ตลอดจนการที่รัฐบาลริเริ่มใช้แนวทางการพูดคุยเพื่อหาทางออกจากความขัดแย้งอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในฐานะที่แนวทางดังกล่าว มีส่วนช่วยปรับเปลี่ยนทิศทางของสถานการณ์ปัญหาให้ขยับเคลื่อนไปในทิศทางที่ถอยห่างจากความรุนแรงมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมอันเหมาะสมต่อการเติบโตของเด็ก ทางกลุ่มด้วยใจและภาคีร่วมขอสนับสนุนให้รัฐบาลกำหนดมาตรการอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นรูปธรรมในการที่จะขยายขอบเขตของการใช้แนวทางพูดคุยเพื่อสันติภาพจากที่จำกัดอยู่เฉพาะรัฐบาลกับคู่ขัดแย้งของรัฐบาลมาสู่การเปิดพื้นที่ให้ส่วนที่มีคู่ขัดแย้ง เช่น ภาคประชาชนทั่วไป ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ นักศึกษา และผู้เห็นต่างจากรัฐแต่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มก่อเหตุรุนแรงใด ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการสนทนาแลกเปลี่ยนปัญหาและร่วมกำหนดทางออกของปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย

กลุ่มด้วยใจและภาคีร่วมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การขยายขอบเขตของการพูดคุยเพื่อสันติภาพข้างต้น จะช่วยสร้างบรรยากาศแห่งสันติ บรรยากาศแห่งการใช้เหตุผลแทนการใช้กำลังต่อผู้เห็นต่างจากตน และบรรยากาศแห่งประชาธิปไตยซึ่งเปิดพื้นที่ปลอดภัยให้กับความคิดที่แตกต่าง อันเป็นบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เหมาะสมต่อการที่เด็กจะเติบโตขึ้นบนฐานของการเรียนรู้ที่จะสัมพันธ์กับสังคมที่แวดล้อมตนเองโดยสันติ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

รายชื่อภาคีร่วม

-กลุ่มด้วยใจ

เจริญพงศ์ พรหมศรี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรความขัดแย้งและสันติศึกษา สถาบันสันติศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาทิตย์ ทองอินทร์ อาจารย์ประจำวิทยาลัย นวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

อัปคูลสุโก ดินอะ สุชัยอัลกุรอ่านและภาษา(QLCC) โรงเรียนจริยธรรมศึกษามูลนิธิ อำเภอจะนะ จังหวัด
สงขลา

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

โครงการ Children voices for peace

หลักการและเหตุผล

ผู้ใหญ่กล่าวว่าเด็กคือผ้าขาวที่บริสุทธิ์และเป็นอนาคตต่อไปของชาติ แต่เด็กในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้และสี่อำเภอในจังหวัดสงขลากลับต้องเผชิญกับความรุนแรงอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลากว่า 10 ปีแล้ว เด็กในสังคมชายแดนใต้ต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงที่ผู้ใหญ่ก่อขึ้น ด้วยการอ้างความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรงว่าปกป้องประเทศหรือกู้เอกราชก็แล้วแต่หน้าที่รับผิดชอบของผู้ใหญ่แต่ละฝ่าย โดยที่ลูกหลานของทุกฝ่ายคือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้น ทั้งโดยตรงและทางอ้อม สำหรับความรุนแรงทางตรง เด็กเหล่านั้นต่างต้องพบกับความพลัดพรากความสูญเสีย จากการที่บุคคลอันเป็นที่รักหรือบุพการีต้องเสียชีวิตจากเหตุรุนแรง ต้องถูกจองจำ คุมขัง จากคดีความมั่นคงขณะที่ เด็กอีกไม่น้อยที่ต้องเสียชีวิตหรือบาดเจ็บจากสถานการณ์ จากสถิติเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี มีจำนวนเด็กที่เสียชีวิต 56 คน และบาดเจ็บจำนวน 345 คน (รายงานล่าสุดของศูนย์ฟ้าระวีงสถานการณ์ภาคใต้ระบุว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงวันที่ 12 ธันวาคม 2555) นอกจากนี้ ยังมีเด็กกำพร้าที่สูญเสียพ่อแม่ จากเหตุการณ์ความไม่สงบที่มีจำนวนกว่า 4,942 คน

ส่วนผลกระทบต่อเด็กในทางอ้อมนั้น จากการศึกษาผลกระทบทางจิตใจรายงานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบหลายเรื่อง ระบุว่าเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบส่วนใหญ่ส่งผลต่อสุขภาพจิต เช่น ความเครียด และปัญหาด้านจิตใจอื่นๆ ของผู้ประสบเหตุการณ์รวมทั้งเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย (Sagy,1998;Punamaeki, 1996; Shalev & Freedman, 2005) นอกจากนี้ Jensen (1996) ระบุว่าเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากภาวะสงครามและการก่อการร้าย ไม่เพียงแต่ถูกฆ่าหรือได้รับบาดเจ็บเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลกระทบทางด้านจิตใจ เช่น ซึมเศร้า และกล่าวว่าการขาดเสถียรภาพทางการทหาร การขาดการขัดเกลาทางสังคม และการขาดมนุษยธรรม การกระทำต่างๆ เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ ความพึงพอใจ สุขภาวะที่ดีและคุณภาพด้านบวกต่างๆ ในชีวิตอีกด้วย และส่งผลกระทบต่อยอมรับความรุนแรงและการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาต่อไป สิ่งเหล่านี้ทำให้วงจรของความรุนแรงดำเนินและเติบโตต่อไป แบบไม่มีที่สิ้นสุด

ดังนั้น เนื่องในโอกาสวันเด็กที่จะมาถึง องค์กร NGO และภาคีร่วม จึงมีความมุ่งหวังอยากผลักดันให้ ในวันนั้นเป็นก้าวแรกที่ทุกฝ่ายจะตระหนัก และหันกลับมาให้ความสำคัญกับเด็กในสถานการณ์ความขัดแย้ง รุนแรง ได้มีโอกาสได้ใช้ชีวิตและมีความสุขสนุกสนานเหมือนกับพื้นที่อื่น ๆ ทั่วประเทศ ทางองค์กร

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

NGO จึงได้ร่วมกันจัดโครงการ “Children voices for peace” เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการรณรงค์เรื่องสิทธิเด็ก และสรรค์สร้างโอกาสดี ๆ ให้กับเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อนำเสนอผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีต่อเด็กในพื้นที่
2. เพื่อจุดประกายให้ผู้ใหญ่ทุกคน ร่วมรณรงค์ให้ยุติการใช้ความรุนแรงในพื้นที่ เพื่ออนาคตของเด็ก ซึ่งเป็นอนาคตของชาติ สร้างโอกาสการเติบโตของเด็กในสถานะที่ปลอดภัยจากความรุนแรง เพื่อให้เด็กเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาผืนดิน ถิ่นเกิดของบรรพบุรุษต่อไป

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพธิ์กระพ่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

“เด็ก”...เหยื่อบริสุทธิ์จากความรุนแรง

บทนำ

“เด็ก” วัยที่ทุกฝ่ายในสังคมต่างเห็นพ้องต้องกันว่า คือ อนาคตของสังคม คือ ฟ้าขาว ที่ต้องร่วมกัน แต่งแต้มสีสันให้ฟ้าแต่ละผืนอย่างสร้างสรรค์ คือ ต้นกล้าเล็กๆ ที่ต้องดูแล ปกป้อง ค้ำค้ำครอง เพื่อให้เติบโตขึ้น ได้อย่างแข็งแรงและมั่นคง ด้วยความพยายามที่จะให้เกิดมาตรฐานของสิ่งที่ “เด็ก” พึ่งได้รับจึงได้มีการออก ปรักฎญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนขององค์การสหประชาชาติ จำนวน 10 ข้อ คือ

1. เด็กและเยาวชนพึงได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการแบ่งแยกหรือกีดกันไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ในเรื่อง เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง เผ่าพันธุ์แห่งชาติ หรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่น ๆ ไม่ว่าจะของเด็กหรือของครอบครัวก็ตาม
2. เด็กและเยาวชน พึ่งได้รับการพิทักษ์คุ้มครองเป็นพิเศษ อันจะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาทั้งทาง กายทางสมอง และจิตใจเพื่อให้ร่วมอยู่ในสังคมได้อย่างปกติชน
3. เด็กและเยาวชน มีสิทธิที่จะได้มีชื่อและมีสัญชาติแต่กำเนิด
4. เด็กและเยาวชน พึ่งได้รับความมั่นคงทางสังคมและเติบโตอย่างสมบูรณ์ตั้งนั้นทั้งแม่และเด็ก ควร ได้รับการดูแลและคุ้มครองเป็นพิเศษทั้งเมื่ออยู่ในครรภ์และภายหลังเมื่อคลอดแล้ว โดยได้รับสิทธิในเรื่องที่ อยู่อาศัยได้รับอาหาร ได้รับการดูแลทางแพทย์ และโดยเฉพาะเด็ก ๆ ให้ได้รับการเล่นรื่นเริงเพลิดเพลินด้วย
5. เด็กและเยาวชน ที่พิการทั้งทางร่างกาย สมอง และจิตใจมีสิทธิที่จะได้รับการรักษาพิเศษหมายถึง การดูแลรักษาและการศึกษาที่เหมาะสมกับสภาวะของเด็ก โดยเฉพาะ
6. เด็กและเยาวชน พึ่งได้รับความรักและความเข้าใจอันจะช่วยพัฒนาบุคลิกของตน โดยเติบโตอยู่ใน ความรับผิดชอบของบิดามารดาของเด็กเองและในทุกกรณี เด็กจะต้องอยู่ในบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความรัก ความอบอุ่น ปลอดภัยและไม่พลัดพรากจากพ่อแม่ในกรณีเด็ก ไม่มีครอบครัวหรือมาจากครอบครัวที่ ยากจนและมีลูกมากก็จะได้รับความช่วยเหลือเป็นพิเศษ จากรัฐหรือองค์กรต่าง ๆ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

7. เด็กและเยาวชน มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา ซึ่งครูควรจะต้องจัดให้เปลวอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมโดยทั่ว ๆ ไปและให้เด็กเติบโตเป็นสมาชิกผู้ยังประโยชน์ต่อสังคมคนหนึ่ง การศึกษานี้คลุมไปถึงการแนะแนวทางชีวิตซึ่งมีบิดามารดาเป็นผู้รับผิดชอบก่อนบุคคลอื่น ๆ เด็กจะต้องมีโอกาสได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการเล่นและรื่นเริงพร้อมกันไปด้วย

8. เด็กและเยาวชน จะเป็นบุคคลแรกที่ได้รับการคุ้มครองและสงเคราะห์ในทุกกรณี

9. เด็กและเยาวชน พึงได้รับการปกป้องให้พ้นจากการถูกทอดทิ้งจากความโหดร้ายทารุณ และการถูกข่มเหง รังแกทุกชนิดเด็กจะต้องไม่กลายเป็นสินค้าไม่ว่าในรูปใด จะต้องไม่มีการรับเด็กเข้าทำงานก่อนวัยอันสมควร ไม่มีการกระทำใด ๆ อันจะมีชกจูงหรืออนุญาตเด็กให้จำต้องรับจ้างทำงานซึ่งอาจจะเป็นผลร้ายต่อสุขภาพของเด็กหรือเป็นเหตุให้การพัฒนาทางกายทางสมองและทางจิตใจของเด็กต้องเสื่อมลง

10. เด็กและเยาวชน พึงได้รับการคุ้มครองให้พ้นจากการกระทำที่แสดงถึงการกีดกันแบ่งแยกไม่ว่าทางเชื้อชาติ ศาสนาหรือรูปใด ๆ เด็กจะต้องได้รับการเลี้ยงดูให้เติบโตขึ้นมา "ในภาวะแห่งจิตที่เต็มไปด้วยความเข้าใจและมีการหย่อนหนักหย่อนเบามิตรภาพระหว่างชนชาติต่าง ๆ สันติภาพและภาพสากล และด้วยการสำนึกเต็มที่ว่าพลังและความสามารถพิเศษในตัวเขาควรจะถูกใช้เพื่อรับใช้เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน"

สิ่งเหล่านี้คือ สิ่งที่เด็กโดยทั่วไปในโลกควรจะได้รับ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในสังคม ทั้งหน่วยงานของรัฐ ครอบครัวยุวมถึงคนรอบข้างในสังคม เพื่อการเติบโตขึ้นได้อย่างเป็นสุข แต่ด้วยสภาพของสังคมที่เป็นไปในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของยาเสพติด ความรุนแรงทั้งในครอบครัวและสังคมซึ่งมีรูปแบบของความรุนแรงที่ต่างกันออกไป รวมไปถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ทั้งความยากจนขาดแคลน และการปลูกฝังค่านิยมที่ผิดผ่านสื่อ ต่างก็เป็นปัจจัยเบื้องต้นที่ส่งผลให้ "เด็ก" เหล่านี้ต่างต้องเผชิญกับภาวะที่ขาดซึ่งการดูแลปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม

จากการศึกษาผลกระทบทางจิตใจรายงานวิจัยเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบหลายเรื่อง ระบุว่าเหตุการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบส่วนใหญ่ส่งผลต่อสุขภาพจิต เช่น ความเครียด และปัญหาด้านจิตใจอื่นๆ ของผู้ประสบเหตุการณ์รวมทั้งเหยื่อผู้เคราะห์ร้าย (Sagy,1998;Punamaeki, 1996; Shalev& Freedman, 2005) นอกจากนี้ Jensen (1996) ระบุว่าเด็กและวัยรุ่นที่ได้รับผลกระทบจากภาวะ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

สงครามและการก่อการร้าย ไม่เพียงแต่ถูกฆ่าหรือได้รับบาดเจ็บเท่านั้น แต่ยังรวมถึงผลกระทบทางด้านจิตใจ เช่น ซึมเศร้า และกล่าวว่าการขาดเสถียรภาพทางด้านการทหาร การขาดการขัดเกลาทางสังคม และการขาดมนุษยธรรม การกระทำต่างๆ เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจ ความพึงพอใจ สุขภาวะที่ดี และคุณภาพด้านบวกต่างๆ ในชีวิตอีกด้วย และส่งผลต่อการยอมรับความรุนแรงและการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาต่อไป สิ่งเหล่านี้ทำให้หวังจรของความรุนแรงไม่มีที่สิ้นสุด

สถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นอีกหนึ่งความรุนแรงที่เกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อต้นกล้าของสังคมที่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2547 ส่งผลกระทบโดยตรงต่อเด็กและประชาชนทั่วไป ทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น สถานการณ์ลอบวางเพลิง โรงเรียน ลอบฆ่าครูที่อยู่ในพื้นที่ ทำให้ต้องปิดโรงเรียนและเกิดความกลัวหวาดวิตกต่อความปลอดภัย ทั้งยังส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตต้องเปลี่ยนไป เด็กๆ ไม่สามารถใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขเหมือนกับเด็กๆ ในพื้นที่อื่นได้ เช่น ขาดพื้นที่ในการวิ่งเล่นยามมีดคำไม่สามารถออกไปไหนได้ตามปกติ ครอบครัวสูญเสียสมาชิกภายในครอบครัว สูญเสียหัวหน้าครอบครัวผู้มีบทบาทสำคัญ ทำให้เด็กต้องกำพร้าพ่อแม่

เด็กในสถานการณ์ความรุนแรงภาคใต้

ผลกระทบทางตรง...เสียชีวิต บาดเจ็บ ละเมิดสิทธิ

“วันจันทร์ที่ 18 เม.ย.2554เจ้าหน้าที่ทหารพรานออกติดตามไล่ล่าคนร้ายที่ยังถล่มฐานปฏิบัติการกองร้อยทหารพรานที่ 4302 บ้านน้ำดำ หมู่ 3 ต.ปุโลปะปุโย อ.หนองจิก จ.ปัตตานี หลังเกิดเหตุฝ่ายทหารพรานได้จัดกำลังออกติดตามไล่ล่าคนร้าย โดยมีนายทหารระดับสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าชุด พร้อมกำลังพลรวม 10 นาย มีรถกระบะเป็นพาหนะ... เมื่อเสียงปืนสงบลงพบร่างผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บรวม 2 ราย ซึ่งมีอายุเพียง 19 ปี และ 16 ปี”ⁱⁱⁱ

“เหตุการณ์ทหารพรานยิงรถกระบะต้องสงสัยจนมีผู้เสียชีวิตถึง 4 ราย บาดเจ็บอีก 4 ราย และรอดตายหวุดหวิด 1 คน ที่ ต.ปุโลปะปุโย อ.หนองจิก จ.ปัตตานี เมื่อกลางดึกคืนวันอาทิตย์ที่ 29 ม.ค.ที่ผ่านมา นั้น กำลังกลายเป็น “น้ำผึ้งหยดเดียว” ที่สร้างกระแสความไม่พอใจและหวาดระแวงในหมู่ชาวบ้านที่มีต่อเจ้าหน้าที่รัฐ โดยเฉพาะทหาร ...โดยมีเยาวชนอายุ 16 ปี กับ 19 ปีต้องสังเวยชีวิต”^{iv}

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

“ผู้ปกครองของเยาวชนสามคนที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์วิสามัญฆาตกรรมห้าศพในอ.กรงปินัง จ.ยะลาในวันที่ 19 เมษายน 2555 ร้องเรียนว่าลูกๆ ของพวกเขาไม่ได้เป็นผู้ก่อความไม่สงบวิสามัญ”ฆาตกรรมลูโบะมาขอ 2555

“เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2555 คนร้ายวางระเบิดพลาดเป้าถูกรถนักเรียนเด็กเจ็บ 2 ที่นราธิวาส”^{vi}

“เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2555 เด็กชายวัย 11 ขวบคนหนึ่งถูกยิงเสียชีวิตพร้อมกับพ่อ ส่วนน้องชายวัย 9 ขวบของเขายังมีอาการสาหัส และรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลใน จ.ยะลา”^{vii}

“วันที่ 3 พฤศจิกายน 2555 มีการวางระเบิดบอมบ์และระเบิดรถโซลาร์ในเขตเทศบาลอำเภอเรือเสาะตาย 2 คน หนึ่งในนั้นคือเด็กอายุ 3 ขวบ และเจ็บอีกกว่า 17 คน”^{viii}

“วันที่ 18 พฤศจิกายนที่ผ่านมา คนร้ายไม่ทราบจำนวนลอบวางระเบิดรางรถไฟบริเวณสถานีย่อยบ้านตะโละบุกิตฮือแร แรงระเบิดทำให้ขบวนรถไฟที่ 453 ยะลา-สุโขทัยขบวน 1 ตกราง มีผู้เสียชีวิต 1 ราย และได้รับบาดเจ็บอีก 16 คน ...ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเด็กอายุ 12 ปี 2 ราย”^{ix}

“นายบิษยา ราชกันดาริ ผู้แทนองค์การยูนิเซฟประจำประเทศไทย แฉลงประณามเหตุโศกเศร้ารุนแรงที่เกิดขึ้นภายในร้านน้ำชาแห่งหนึ่ง ในอ.ระแงะ จ.นราธิวาส ที่คร่าชีวิตไป 5 ศพ ในจำนวนนี้รวมถึงทารกน้อยเพศหญิงวัยเพียง 11 เดือน และทำให้ทารกเพศชายวัยเพียง 10 เดือนเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2555 จนได้รับบาดเจ็บสาหัสว่า เป็นการกระทำที่โหดร้าย และไร้ซึ่งมนุษยธรรมจนไม่อาจยอมรับได้”^x

เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้และ เด็กกลายเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบ เหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดใต้เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2547 จากสถิติของสำนักข่าวอิศรา ได้ระบุว่าเหตุการณ์ตั้งแต่ปี 2547-15 กรกฎาคม 2555 เกิดขึ้นรวมทั้งสิ้น 13,085 เหตุการณ์ ส่งผลให้มีจำนวนผู้เสียชีวิตรวม 5,469 ราย และมีผู้บาดเจ็บจำนวน 9,653 ราย นอกจากนั้น พญ.เพชรดาว โต๊ะมีนา ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 15 ได้ระบุว่านับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์มา มีสตรีผู้สูญเสีย (หญิงหม้าย) 2,523 คน และเด็กกำพร้า 4,942 คน ^{xi}ในขณะที่เดียวกัน ผลการศึกษาโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นองค์กรท้องถิ่นที่ไม่สังกัดภาครัฐ พบว่า ขณะนี้มีจำนวนเด็กกำพร้าไม่ต่ำกว่า 5,000 คน ขณะที่องค์กรเพื่อเด็กอื่นๆประเมินจำนวนเด็กกำพร้าไว้สูงกว่านี้ 2-3 เท่า ^{xii}

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพธิ์กระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

จากรายงานสรุปสถิติเด็กและเยาวชนที่อายุต่ำกว่า 15 ปี ซึ่งได้ผลกระทบในพื้นที่ตั้งแต่ปี 2547 ถึง ธันวาคม 2555 ของศูนย์ฟ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้ สรุปยอดเด็กที่ได้รับบาดเจ็บ จำนวนทั้งสิ้น 345 ราย และเสียชีวิต จำนวนทั้งสิ้น 56 ราย โดยที่ปี 2550 มีจำนวนของเด็กและเยาวชนที่ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตมากที่สุด

ที่มา : <http://www.deepsouthwatch.org/node/3783>

ในขณะเดียวกัน “จากการรวบรวมข้อเท็จจริงในพื้นที่พบว่า ตั้งแต่ปี 2550 เป็นต้นไป มีอย่างน้อย 30 กรณีที่เด็กถูกบังคับใช้กฎหมายพิเศษ มีการจับและควบคุมตัวโดยมีสภาพการดำเนินการที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและไม่สอดคล้องกับวิธีการสำหรับเด็กที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 เช่น การจับและควบคุมตัวโดยมิได้แสดงหมายและเหตุแห่งการจับกุม มีการควบคุมตัวเด็กรวมกับผู้ใหญ่ แม้หลังจากที่มีการร้องเรียน การควบคุมตัวเด็กตาม พ.ร.ก. ลูกเงินฯ จะได้มีการปรับปรุงระเบียบในการแยกสถานที่ควบคุมตัวเด็กออกจากผู้ใหญ่ แต่การควบคุมตัวภายใต้การบังคับใช้กฎหมายก็ยังไม่มีการปรับปรุงระเบียบในการกำหนดการแยกสถานที่ควบคุมตัวของเด็ก เป็นต้น อีกทั้งยังพบว่ามียุติบัตรที่เด็กอายุไม่เกิน 18 ปีถูกวิสามัญฆาตกรรมระหว่างการปิดล้อม ตรวจค้น หรือในบาง

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โครงการถ่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

กรณีเจ้าหน้าที่ให้เด็กเข้าร่วมชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งถือว่าเป็นการให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมของความขัดแย้งด้วยอาวุธด้วย”^{xiii}

ผลกระทบทางจิตใจ..ที่ยากแก่การเยียวยา

นอกจากผลกระทบโดยตรงที่อยู่ในรูปของการได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต ตลอดจนกลายเป็นเด็กกำพร้า ผลกระทบอีกรูปแบบหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ ผลกระทบทางจิตใจ เมื่อเด็กต้องพบเจอกับภาพของความรุนแรง เมื่อครอบครัวญาติพี่น้อง หรือครูของตัวเอง ถูกจับ ถูกยิง หรือถูกลอบทำร้าย แม้แต่เห็น โรงเรียนหรือบ้านพักตนเองถูกเผาทำลาย หรือต้องรับรู้ความอธรรมที่ต้องเกิดขึ้นกับคนใกล้ชิด คงจะเป็นไปไม่ได้หากเด็กจะไม่ได้รับผลกระทบใดๆต่อวิธีการคิดของพวกเขาเหล่านั้นเลยโดยที่ ข้อมูลด้านผลกระทบความรุนแรงของเด็กและสตรีของ สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระบุว่า “เด็กที่เคยตกอยู่ในสถานการณ์ที่รุนแรง หรือเคยพบเห็น เหตุการณ์รุนแรง จะเกิดการเรียนรู้ต้นแบบการแก้ไขปัญหาด้วยความรุนแรง และเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ”^{xiv}

นอกจากนั้น จากรายงานผลวิจัยของ UNICEF พบว่าเด็กชายแดนภาคใต้มีอารมณ์ความแค้นและรู้สึกถึงความไม่ยุติธรรม ตลอดจนอยู่ในภาวะของความหวาดระแวง เด็กเหล่านี้อยู่ในภาวะสงครามซึ่งได้เห็นและรับรู้มาตลอด เช่น จากการยิงครุ โรงเรียนถูกเผา การอยู่ในเหตุการณ์ไม่ว่าจะเป็นการยิงกันหรือการระเบิดด้วยตนเอง ตลอดจนการที่พ่อแม่หรือญาติใกล้ชิดถูกควบคุมตัวด้วยข้อหาว่าเป็นผู้ต้องสงสัยในการสนับสนุนขบวนการ เป็นต้น^{xv}

“ผมพยายามอยู่ใกล้ๆบ้าน... ไม่เคยออกไปไหนไกลเลย” อะหมัด วัย 12 ปี ให้สัมภาษณ์

ซุนนะห์ วัย 15 ปี ผู้เป็นพี่สาว เล่าว่าพ่อของเธอถูกคนร้ายไม่ทราบกลุ่มสังหารเมื่อ 6 ปีก่อนทำให้ชีวิตวัยเด็กที่เปี่ยมไปด้วยความสุขของเธอต้องสูญสิ้นหลังจากนั้นไม่นานแม่ของเธอก็เสียชีวิตในอุบัติเหตุทำให้สองพี่น้องต้องไปอาศัยอยู่กับป้า “หนูรู้สึกไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะเวลาเจอคนแปลกหน้า... หนูไม่ไวใจทุกคนที่จ้องมองหนู โดยเฉพาะพวกทหารนำกลั้วที่สุด” เธอบอก^{xvi}

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

"ถ้าโรงเรียนไม่มีครูแล้วหนูจะเรียนกับใคร หนูอยากเรียนสูงๆ เพื่อจะได้ไปเรียนต่อที่กรุงเทพฯ อยากไปเที่ยวสวนสยาม (สวนน้ำชื่อดังย่านบึงกุ่ม) นั่งรถไฟไป หนูอยากเป็นครู แล้วจะกลับมาเป็นครูสอนทุกคนที่นี้ด้วย" อัยมีน เด็กนักเรียนชั้นอนุบาล กล่าว

เสียงสะท้อนเหล่านี้ เป็นเพียงตัวอย่างเล็กน้อยที่สะท้อนมาจากเด็กที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ ซึ่งแน่นอนว่าด้วยตัวเลขของผลกระทบที่เกิดขึ้นในทุกรูปแบบที่ส่งผลต่อเด็กนั้นอาจเป็นสิ่งที่ประเมินว่าเด็กที่คิดในลักษณะเช่นนี้อาจจะมีอยู่อีกในพื้นที่

จากรายงานข่าวของสำนักข่าวเอเอฟพี ระบุว่า สถานการณ์ความรุนแรงยังส่งอิทธิพลด้านลบต่อสภาพจิตใจของเยาวชน โดยผลวิจัยของ พรรณพิมล วิบุลากร ผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ในปี 2553 ซึ่งเก็บข้อมูลจากเด็ก 3,000 คนในสามจังหวัดชายแดนใต้พบว่า เกือบร้อยละ 22 ของเด็กที่อายุระหว่าง 11-18 ปีมีอาการของ โรคเครียดจากเหตุการณ์ร้ายแรง (Post Traumatic Stress Disorder, PTSD) ซึ่งเป็น โรคทางจิตเวชที่เกิดขึ้นหลังจากประสบเหตุการณ์ที่น่ากลัวและร้ายแรงจนเกือบเอาชีวิตไม่รอด โดยจะมีอาการใน 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือเหตุการณ์นั้นตามมาหลอกมาหลอน (re-experiencing), เกิดอาการตื่นตัวมากเกินไป (hyperarousal), และเกิดการหลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นเตือนให้นึกถึงเหตุการณ์ (avoidance) หรือมีอาการเฉยชา (emotional numbing)^{xvii} เกือบร้อยละ 40 มีความผิดปกติทางอารมณ์และพฤติกรรม เช่น กระวนกระวาย, ขาดความเชื่อมั่น, สมาธิสั้น, หวาดกลัว และก้าวร้าว เด็กบางคนเติบโตขึ้นมาโดยรู้จักแต่ความรุนแรง กระทั่งเด็กประถมบางคนถึงกับว่า สิ่งที่ต้องการมากที่สุดเพื่อจะให้ชีวิตดีขึ้นก็คือ ปืน และแอมดรูว์มอร์ริส จากกองทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ระบุว่า “สถานการณ์ความขัดแย้งจะบั่นทอนพัฒนาการของเด็ก... ยิ่งนานเท่าไร ก็จะมีผลกระทบมากขึ้นเท่านั้น”

ฉะนั้น เหตุรุนแรงที่ยืดเยื้อทำให้หลายฝ่ายเกรงว่า เยาวชนรุ่นใหม่ที่เกิดโตมาพร้อมกับสภาพจิตที่บอบช้ำอาจถูกชักจูงให้เข้าร่วมกับกลุ่มก่อความไม่สงบ ซึ่งเด็กๆเหล่านี้พญ.เพชรดาวได้ให้ความเห็นว่า เป็นที่ต้องการของทั้ง 2 ฝ่าย คือทั้งฝ่ายรัฐและฝ่ายขบวนการ หากพวกเขาซึ่งเติบโตท่ามกลางบริบทของความขัดแย้งอยู่เช่นนี้ อีก 10 หรือ 20 ปีข้างหน้า พื้นที่นี้จะไม่มีควมสันติสุขหลงเหลืออยู่เลย^{xviii}

อย่างไรก็ตาม จากงานวิจัย เรื่อง “เมล็ดพันธุ์เลือด?: เด็กได้ในฐานะเหยื่อความรุนแรง” โดย อาจารย์ชากีร์ พิทักษ์कुมล อาจารย์ประจำสถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ให้บทสรุปของงานวิจัยในมิติที่ต่างไปว่า “เด็กรับรู้และหวาดกลัวต่อความรุนแรงที่เกิดขึ้น โดยเด็กส่วนใหญ่ที่ได้รับ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

ผลกระทบโดยตรงไม่มีความรู้สึกยากแก่แค่นั้นผู้ก่อเหตุแต่กลับยังสามารถยอมรับความสูญเสียและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กไทยพุทธและมุสลิมยังคงมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเช่นเดิมแม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากความหวาดระแวงก็ตามส่วนความคาดหวังต่ออนาคตนั้นมีความเชื่อมโยงกับสภาพการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น โดยเฉพาะการคาดหวังถึงอาชีพที่จะสามารถเอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาความรุนแรง เช่น พยาบาล หมอ ทหาร ข้าราชการ เป็นต้น”^{xix}

กล่าวโดยสรุปแล้ว ท่ามกลางสถานการณ์ความขัดแย้งที่รุนแรง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้บริสุทธิ์ซึ่งเป็นเด็กเหล่านี้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยตรงจนได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต และกลายเป็นเด็กกำพร้า หรือผลโดยอ้อมที่ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจที่ตามมาของเด็กเหล่านั้น ความรุนแรงในที่สุดแล้วผลในแง่บวกอย่างเดียวที่เห็น ได้ชัดก็คือผลประโยชน์ของกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงเหล่านั้นเอง แล้วสำหรับผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง ที่เป็นประชาชนทั่วไปในสังคม ก็ไม่เห็นซึ่งผลแง่ดีที่จะเกิดขึ้นต่อพวกเขาเลย

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นมากมายและต่อเนื่องนี้ ยังไม่ถึงเวลาอีกหรือที่เราต้องเรียกร้องให้ทุกฝ่ายที่หยิบอาวุธขึ้นมารบ หันกลับมาทบทวนว่าผลกระทบที่เกิดกับต้นกล้าหรือผ้าขาวที่บริสุทธิ์เหล่านั้นยังไม่เพียงพออีกหรือที่จะทำให้หยุดซึ่งความรุนแรงกันเสียที? ก็มากน้อยแล้วที่เด็กเหล่านี้ต้องเสียเลือดเนื้อ อีกทั้งหยดน้ำตาที่พวกเขาจะต้องเสีย อีกทั้งความสูญเสียที่พวกเขาต้องเผชิญ จะปล่อยให้ระดับการพัฒนาด้านการศึกษาของกลุ่มเยาวชนเหล่านี้ต้องย่ำแย่ลงไปอีกเท่าไรกัน ในฐานะของผู้ที่ต้องดูแลคุ้มครอง สิ่งที่สำคัญ คือ การให้โอกาสพวกเขาได้เติบโตขึ้นอย่างมั่นคงและพร้อมเป็นพลังในการพัฒนาสังคมต่อไป มิใช่หรือ? ถึงเวลาหรือยังที่จะต้องหยุดคิดและทบทวนกันสักนิด เพื่อร่วมกันหาหนทางดูแลกลุ่มน้อยๆนี้ ถึงเวลาหรือยัง ที่จะลองหันกลับมาฟังบ้างว่า พวกเขาเหล่านี้ อยากพูดอะไรให้สังคมได้รับรู้บ้าง

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

รายงานสถานการณ์เด็กประจำเดือนเดือนมกราคม 2556

นับตั้งแต่วันที่ 9 มกราคม 2556 ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานร่วมกันระหว่าง NGO ในพื้นที่และ NGO นอกพื้นที่ได้ทำงานเพื่อเด็กที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนใต้ที่ยาวนานกว่า 10 ปีแล้ว ทางโครงการก็พบว่าสิทธิเด็กที่ควรจะได้รับ การคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หรือตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนขององค์การสหประชาชาติ นั้น กลับถูกละเลย และไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควรทั้งจากเจ้าหน้าที่รัฐ กลุ่มผู้เคลื่อนไหวเพื่อรัฐปัตตานี หรือแม้แต่ประชาชน

ทั้งนี้ทางโครงการพิจารณาจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงเหตุการณ์เด็กที่ถูกละเมิด ทั้งการตกเป็นเหยื่อจากความรุนแรง การถูกพลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รัก การถูกกระทำโดยตรง และการเป็นพยานในเหตุการณ์ความรุนแรงดังแสดงในตารางที่ 1

ประเภทของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก	จำนวนเด็กที่ได้รับผลกระทบ (คน)
1 เด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	2
2 เด็กที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	1
3 เด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัย	1
4 เด็กถูกเจ้าหน้าที่กระทำการละเมิดทางร่างกาย	3
5 เด็กอยู่ในเหตุการณ์ความรุนแรง	230
รวม	237

ตารางที่ 1 ตัวเลขนี้ไม่ได้รวมจำนวนเด็กในพื้นที่และนอกพื้นที่ที่กำลังรำลึกจากความไม่สงบ

จากตารางจะเห็นได้ว่าใน ระยะเวลาเพียง 1 เดือนมีเด็กจำนวน 237 คน ที่ได้รับผลกระทบทางตรง และหากพิจารณาตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนของสหประชาชาตินั้น เด็กในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ไม่ได้รับการปกป้องตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิเด็กดังนี้

- สิทธิที่จะมีชีวิตรอด – ได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสันติภาพ และความปลอดภัย
- สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา – มีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่ดี และภาวะโภชนาการที่เหมาะสม

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

- สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครอง - ให้ออกพ้นจากการทำร้าย การล่วงละเมิด การละเลย การนำไปขาย การใช้แรงงานเด็ก และการแสวงประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่นๆ และ

ทางโครงการ เสียงเด็กเพื่อสันติภาพ ได้ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงเหตุการณ์ที่เด็กถูกละเมิดทำให้พบว่าสาเหตุที่ทำให้เด็กตกเป็นเหยื่อของการละเมิดดังนี้

1. เด็กไม่รู้สิทธิของตนเองว่ามีสิทธิที่จะได้รับการปกป้องจากทุกฝ่าย
2. เด็กไม่รู้วิธีปกป้องตนเองจากเหตุการณ์ความไม่สงบ เช่นเมื่อมีเหตุการณ์ไม่ควรจะอยู่ในบริเวณนั้น
3. ประชาชนไม่ตระหนักถึงอันตรายที่อยู่รอบตัวเช่นกรณีสถานการณ์ลวง
4. เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเข้าถึงสถานที่เกิดเหตุซ้ำเป็นเหตุให้ไม่สามารถกันประชาชนออกจากพื้นที่ได้ทันทั่วทั้ง (ในกรณีระเบิดที่ตำบลโคกเคียน อำเภอเมืองจังหวัดนราธิวาสหลังจากเกิดเหตุกราดยิง 10 นาทีมีระเบิดลูกเกิดขึ้นจากรถมอเตอร์ไซด์)
5. เด็กช่วยอารมณ์เจ้าหน้าที่ขณะปฏิบัติงาน(กรณีเด็กถูกเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายที่อำเภอหรือเสาะจังหวัดนราธิวาส)
6. เจ้าหน้าที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ขณะปฏิบัติหน้าที่
7. เจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงมีความเครียดสะสมจากการทำงาน
8. เจ้าหน้าที่ไม่สามารถป้องกันการพกพาอาวุธไปในที่สาธารณะได้เช่นการลอบยิงประชาชนทำให้เด็กเสียชีวิต หรืออยู่ในเหตุการณ์ (กรณีเด็กถูกยิงขณะนั่งรถจักรยานยนต์พร้อมพ่อแม่)
9. ผู้ใช้ความรุนแรงไม่คำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อเด็ก

และเพื่อนำไปสู่การปกป้องเด็กจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนใต้ โครงการ เสียงเด็กเพื่อสันติภาพจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้ปกครองควรให้คำแนะนำแก่เด็กในการปฏิบัติตัวเมื่อเผชิญเหตุความไม่สงบ อาทิเช่นไม่เข้าไปอยู่ในบริเวณที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบ
2. เจ้าหน้าที่ควรให้ความรู้แก่เด็กในการดูแลตนเองเมื่อเผชิญเหตุความไม่สงบ ทั้งเหตุการณ์ยิง ระเบิด ไฟไหม้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

3. เจ้าหน้าที่ควรคำนึงถึงการเข้าถึงพื้นที่ที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อป้องกันประชาชนจากการก่อเหตุลวง หรือ ภัยอื่น ๆ ที่ตามมา
4. เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงภัยควรได้รับการฝึกอบรมทางด้านการควบคุมอารมณ์
5. หน่วยงานควรพิจารณาถึงการดูแลสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่
6. เด็กและประชาชนไม่ควรพูดหรือแสดงอาการที่ยั่วเย้า ส่อเสียด เจ้าหน้าที่ซึ่งหมายถึงการยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่แบ่งแยก ไม่เลือกปฏิบัติ
7. ควรมีวิธีการสื่อสารจากเจ้าหน้าที่ที่ทำให้ประชาชนเข้าใจการทำงานได้มากขึ้น
8. เจ้าหน้าที่ควรมีการสื่อสารภายในองค์กรถึงการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องเพื่อป้องกันกำลังพลมิให้กระทำผิดซ้ำ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพธิ์กระด่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง

Case 1	เหตุการณ์ยิงกราดร้านคาราโอเกะ
เหตุเกิด	วันที่ 9 มกราคม 2556
ที่	จังหวัดนราธิวาส
ตรวจสอบข้อเท็จจริง	วันที่ 16 มกราคม 2556
เจ้าหน้าที่	1. นางสาวซูไบดา เต็ง 2. นางสาวรอฮานี จือนารา 3. นางสาวมูอัสลิมะห์

ข้อเท็จจริง

เมื่อเวลาประมาณ 18.50 น. ของวันที่ 9 มกราคม 2556 เกิดเหตุการณ์กราดยิงที่ร้านคาราโอเกะ ร้านน้องนัค ที่ถนนโคกเคียน ม. 13 ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ทำให้มีผู้บาดเจ็บสามคน คือ นางสาวทิพย์สุดา ศัจจวรรณ อายุ 15 ปี ซึ่งเป็นหลานของเจ้าของร้าน และอีกสองคนเป็นพนักงานร้านน้องนัค คือ นางสาวสำราญ ทองใบ อายุ 34 ปี และ นางสาวทิพย์มณี จันทบุรี อายุ 26 ปี ทั้งสามถูกยิงคนละสองนัด และหลังจากนั้นประมาณ 10 นาที ก็มีเหตุระเบิดไซค์บอมบ์ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามร้านคาราโอเกะ ทำให้มีเด็กชายสองคนถูกสะเก็ดระเบิด คือ เด็กชายซูโฮมัน ยูโซ๊ะ และ ซูฮัจร์วัน เจ๊ะโซ๊ะ ชาวบ้านในพื้นที่เกิดเหตุเล่าว่า น่าจะเป็นการสร้างสถานการณ์เพราะว่า ลักษณะการก่อเหตุไม่ได้เจาะจงกระทำต่อผู้ใด และผู้ร้ายก็พยายามก่อเหตุในขณะที่ไม่มีลูกค้า และมีแต่ผู้หญิง การระเบิดนั้น ก็เพื่อต่อเจ้าหน้าที่ที่มาตรวจในที่ก่อเหตุ แต่ระเบิดเร็วเกินไปทำให้ถูกเด็กซึ่งเดินอยู่บริเวณใกล้ที่เกิดเหตุ

เด็กที่ได้รับผลกระทบ

1 คือเด็กชายซูโฮมัน ยูโซ๊ะ และ ซูฮัจร์วัน เจ๊ะโซ๊ะ ซึ่งบาดเจ็บเล็กน้อยทำแผลและไม่ได้พักรักษาตัวที่โรงพยาบาล จากการพูดคุยกับอาของแครงหรือ น้องซูโฮมันก็ทราบว่าน้อง กำลังเรียนอยู่ชั้น ป.6 ร.ร.วัดวรรณะ... อายุ 14 ปี คาดว่าปีนี้ น่าจะจบ ส่วนแม่ทำงานที่มาเลเซีย ในวันเกิดเหตุ น้องแครงไปซื้อของที่ร้านใกล้เกิดเหตุ ตอนเย็นทุกวันแครงจะไปช่วยอาขายของเป็นประจำ อาของแครงบอกว่า วันนั้น แครงเห็นคนยิง และสักพักก็มีรถมอเตอร์ไซค์มาจอดด้านหน้าแครง ตกใจเลยวิ่งหนี ไป แต่ก็ถูกสะเก็ดระเบิดที่ต้นคอนิดหน่อย และตอนนี้มีอาการหูอื้อด้านซ้าย

หมายเหตุ นายเวจิ มะคือระ โทร. 082-8318364 (อาของแครง)

2 นางสาว ทิพย์สุดา ศัจจวรรณ และพนักงานอีกสองคน ซึ่งทราบว่า ขณะนั้นน้องทิพย์สุดา กำลังนั่งคุยอยู่หน้าร้านกับพี่ที่ทำงาน สำหรับอาการของเธอคือ มีบาดแผลที่ถูกยิงจำนวน 2 จุด คือ ที่บ่าด้านซ้าย ตอนนี้แขนยกไม่ได้ ต้องบ้ำบัด และที่น้องขาด้านขวา

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

“ ตอนเกิดเหตุรู้สึกกลัวมากและตกใจ ร้องไห้ตลอด” เพื่อนบ้านซึ่งมาเยี่ยมเล่าให้ฟัง

พวกเราเห็นตุ๊กตาน่ารักตั้งอยู่ข้าง ๆ เธอ เธอบอกว่า พ่อเอามาให้” แต่ทราบตอนหลังว่า เป็นพ่อบุญธรรม เนื่องจากว่า น้องทิพย์สุดาเป็นหลานของเจ้าของร้านคาราโอเกะดังกล่าว คือ คุณขวัญชีวา หรือ คุณญาญา ซึ่งมีศักดิ์เป็นแม่บุญธรรมของน้องทิพย์สุดาด้วย โดยญาญาเล่าว่า ทางบ้านของน้องทิพย์สุดามีความลำบากจน ที่ผ่านมาก็อยู่กับญาติ และได้ส่งเงินเป็นค่าเล่าเรียน แต่ตอนหลังญาติให้เธอทำงาน เธอจึงขออนุญาตมาอยู่ที่นราธิวาสด้วยกัน

และทิพย์สุดาเพิ่งย้ายมาอยู่ไม่ถึงปี และในวันที่ 9 เธอและแม่บุญธรรมของเธอตั้งใจจะไปสมัครเรียน กศน. แต่บังเอิญวันนั้นฝนตกหนักก็เลยเลื่อน ไปสมัครวันถัดไป แต่ก็มาถูกยิงเสียก่อน อย่างไรก็ตาม เมื่อต้นปีที่แล้ว มีเหตุยิงสามีของญาญาเสียชีวิต ที่บริเวณ ใกล้ร้านแต่ก็เป็นเรื่องส่วนตัว

คุณญาญาเล่าอีกว่า โดยปรกติจะเปิดร้านทุกวัน แต่วันเกิดเหตุไม่มีลูกค้า ส่วนลูกน้องในร้านก็นั่งคุยอยู่บริเวณหน้าร้านบนแคร์ สักพัก ก็ได้ยินเสียงปืนขึ้น ตอนแรกไม่คิดว่าจะมีการยิงไปที่ร้านของตนเอง ญาญาบอกว่าตอนนั้นตนเองอยู่ในร้าน เมื่อได้ยินเสียงจึงออกมาดูและเรียกเด็ก ๆ รีบเข้ามาข้างใน แต่ เด็ก ๆ ในร้านถูกยิงแล้ว เธอตกใจมาก ส่วนร้านใกล้เคียงวิ่งเข้าในร้าน สักประมาณ 10 นาที ก็มีระเบิดขึ้นตรงกันข้าม

เธอบอกว่า ตอนนี้รู้สึกเครียดมาก เพราะรายได้ไม่มี และต้องเสียค่ารักษาพยาบาลให้กับเด็ก ๆ อีกอีกอย่างเมื่อเด็ก ๆ หายแล้ว ไม่รู้ว่าสภาพร่างกายจะเป็นเหมือนเดิมหรือไม่ กว่าจะทำงานได้คงต้องใช้เวลา แต่ทั้งนี้ก็มีสำนักงานจังหวัดมาเยี่ยมและให้กระเช้า แต่ก็ไม่สามารถทำอะไรได้ เพราะสิ่งที่ต้องการคือ อยากให้รัฐดูแลในเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากกว่า ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ได้สอบสวนแล้ว กำลังหาผู้ต้องสงสัยอยู่ แต่ตอนนี้คุณญาญาก็ได้เปิดร้านแล้ว เพราะถ้าไม่เปิดร้าน ทำให้รู้สึกที่ไม่ปกติ เลยต้องเปิดร้าน

ผลการสอบถามเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่ตำรวจ ขณะที่เราไปเยี่ยมที่ร้านคาราโอเกะ ก็มีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ จึงได้สอบถามเจ้าหน้าที่ถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่า (คุณสุวัฒน์ เชื้อเมือง) ตอนนี้อยู่ในช่วงการรวบรวมหลักฐาน ได้ผู้ต้องสงสัยแล้ว 1 คน แต่อุปสรรคก็คือประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการเป็นพยาน เพราะประชาชนกลัว แต่อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่มีการคุ้มครองพยาน โดยเฉพาะพยานปากสำคัญ คือ พยานที่บอกข้อมูลที่คนอื่นทั่วไปไม่รู้

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสี่ยงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

เมื่อถามเรื่องการปกป้องสถานการณ์ที่ไม่ให้เกิดกับเด็กเจ้าหน้าที่ก็บอกว่า ตอนนี้เจ้าหน้าที่มีมาตรการการป้องกัน 100 % แล้ว แต่อยู่ที่จังหวะของการเกิดเหตุการณ์เฉยๆ

ปลัดอำเภอ ที่ดูแลด้านเชี่ยวชาญบอกว่า เด็กทั้งสองบาดเจ็บเล็กน้อย และรัฐจะเยียวยาคนละ 10,000 บาท

เจ้าหน้าที่ทหาร หน่วยเฉพาะกิจนราธิวาส 33 (สัมภาษณ์วันที่ 18 มกราคม 2556 เวลา 10:00 น , ฉก 33)

เจ้าหน้าที่กล่าวว่ามีการดูค้นทางมา 4 วันแล้ว โดยในวันที่เกิดเหตุผู้ที่ดูค้นทางให้สัญญาณก็มีคนขับจีมอเตอร์ไซด์มา 2 คนสวมหมวกนิรภัย กราดยิงโดนผู้หญิง 3 คน ต่อมาจึงมีเหตุระเบิดจากมอเตอร์ไซด์บอมบ์ที่ร้านค้าฝั่งตรงข้ามตรงเป็นร้านอาหาร ร้านเสื้อผ้าซึ่งมีคนร้ายขับมาจอดโดยใส่หมวกปิดบังใบหน้าและรีบเดินหนีไป ก็เลยทำให้ทุกคนเห็นพิรุณจึงรีบหลบเข้าร้านเพราะร้านนี้เคยเกิดเหตุระเบิดมาก่อนและได้รับการอบรมเรื่องการเฝ้าระวัง การสังเกตพฤติกรรมต้องสงสัย ระเบิดนั้นตั้งเวลาไว้ที่ 18:55 น หลังจากที่มีเหตุกราดยิงก็มีรถเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ อีลาล อะมร์ เข้าไปช่วยเหลือผู้บาดเจ็บก่อน ต่อมาเป็นรถอีกมูลนิธิหนึ่ง ในช่วงที่เกิดระเบิดจริงได้รับความเสียหาย สำหรับเด็กที่บาดเจ็บมาซื้อของและเข้าไปมุงดูเหตุการณ์เพราะมีญาติทำงานที่มูลนิธิ อีลาล อะมร์

ในกรณีของการป้องกันเหตุนี้สำหรับอาวุธที่ใช้ในครั้งนี่คือปืนสั้น 9 มม มีขนาดเล็ก สังเกตยาก เหตุการณ์นี้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานี

สำหรับข้อควรปฏิบัติของประชาชนก็คือ

- ไม่ควรมุงดูเหตุการณ์ และควรอยู่ห่างจากพื้นที่เกิดเหตุประมาณ 100 -200 เมตร หรือ ไม่ควรเข้าใกล้รถที่ไม่มีใครแสดงความเป็นเจ้าของ
- ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่

วิธีการทำงานของเจ้าหน้าที่

- เจ้าหน้าที่จะดำเนินการประกาศเตือนประชาชนมิให้เข้ามาในพื้นที่เกิดเหตุโดยใช้อุปกรณ์ในการสื่อสารต่าง ๆ
- เจ้าหน้าที่จะให้เจ้าของรถมอเตอร์ไซด์ หรือรถยนต์ออกจากบริเวณที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อแยกรถที่มีเจ้าของกับรถที่ไม่มีเจ้าของซึ่งอาจเป็นรถหรือมอเตอร์ไซด์ที่ประกอบระเบิด
- เจ้าหน้าที่ชุดแรกที่จะทำงานคือชุด E.O.D ซึ่งจะมาในทันที (กรณีนี้ระเบิดหลังจากเหตุการณ์กราดยิง 10 นาที ซึ่งเร็วกว่าเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าตรวจสอบพื้นที่)

ข้อเสนอแนะในการปกป้องเด็กจากการตกเป็นเหยื่อ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

1. ผู้ปกครองควรให้คำแนะนำแก่เด็กในการปฏิบัติตัวเมื่อเผชิญเหตุความไม่สงบ อาทิเช่น ไม่เข้าไปอยู่ในบริเวณที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบ
2. เจ้าหน้าที่ควรให้ความรู้แก่เด็กในการดูแลตนเองเมื่อเผชิญเหตุความไม่สงบ ทั้งเหตุการณ์ยิง ระเบิด ไฟไหม้ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
3. เจ้าหน้าที่ควรคำนึงถึงการเข้าถึงพื้นที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อป้องกันประชาชนจากการก่อเหตุลวง หรือ ภัยอื่น ๆ ที่ตามมา

Case 2 เด็กถูกควบคุมตัวด้วยกฏอัยการศึก

เหตุเกิด วันที่ 12 มกราคม 2556

ที่ จังหวัดปัตตานี

ตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ 18 มกราคม 2556

เจ้าหน้าที่ 1. นางสาวซูไบดา เต็ง 2. อัญชญา หิมมิหะนะ

ข้อเท็จจริง

ตอนสายวันที่ 12 มกราคม 2556 พลตรี ธวัช สุภปลั่ง ผบ.ฉก. ปัตตานี พันเอกบุญสิน พาดกลาง ผบ.กรมทพ. ที่ 22 สนธิกำลังทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง 200 นาย บุกจู่โจม ปิดล้อม ตรวจค้นบ้านเลขที่ 77 หมู่ที่ 2 ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี จับกุมผู้ต้องสงสัยจำนวน 5 คนและมีเด็กอายุ 16 ปี นำไปสอบสวน ขยายผลที่กรมทหารพรานที่ 41 จังหวัดยะลา

เด็กที่ได้รับผลกระทบ

1 เด็กอายุ 16 ปี

ผลการสอบถามเจ้าหน้าที่ทหารที่กรมทหารพรานที่ 41

เด็กได้รับการปล่อยตัวในวันที่ 12 มกราคม 2556 ทันที และในการซักถามก็มีผู้ปกครองอยู่ด้วย

ประเด็นที่ต้องพิจารณา

มีการเผยแพร่รูปภาพที่ถ่ายเด็กรวมกับผู้ใหญ่เผยแพร่โดยไม่ปิดบังหน้าของเด็กทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์

Case 3 เด็กถูกเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกาย

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

เหตุเกิด วันที่ 15 มกราคม 2556
ที่ จังหวัดนราธิวาส
ตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ 21 มกราคม 2556
เจ้าหน้าที่ 1. นางสาวซูไบดา เค็ง 2. อัญชญา หีมมีหน๊ะ 3. รอฮานี จือนารา 4. ปลายมนัส ลิ้ม
สุวรรณ
ข้อเท็จจริง

เหตุเกิดที่โรงเรียนมุอิมารวิททยา ม. 1 ต.สามัคคี อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส เป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งมาแล้วประมาณ 30 ปี เมื่อวันที่ 15 ม.ค. 56 เวลาประมาณ 08.00 น. เป็นเวลาที่เด็กเข้าแถว และมีเด็กนักเรียนมาสายประมาณ 10 คน ซึ่งในจำนวนคนที่มาสายนั้น มีด.ช. ก กำลังศึกษาชั้น ป. 6 พร้อมกับด.ช.ข ที่ถูกทำร้ายร่างกายอยู่ด้วย ขณะนั้นจำหนายมั่ง (นายทวิศักดิ์) ยืนอยู่ที่รั้วโรงเรียน และจ้องมองด.ช. ก ขณะที่เข้าแถวอยู่ ก จึงพูดคุยกับเพื่อน ไม่ได้ดังมาก แต่ก็ได้ยิน พูดเป็นภาษา馬來ย ว่า “ทหารจ้องอย่างนี้ ตาบอดหรือไง เพราะนายมั่งไล่แวนตาตลอดเวลา” แต่นายมั่งได้ยิน และเข้าใจว่าเด็ก ๆ พูดอะไร เพราะกำลังพลเป็นมุสลิม เป็นคนจังหวัดปัตตานี และพูดคุยกับเด็กว่าพูดอะไร... พูดเป็นภาษาไทย แต่ด.ช. ก ไม่ยอมตอบ จึงเดินมาจับที่ท้ายทอยและกดไหล่และเข่าตัว ต่อมาด.ช.ข จะมาช่วยเพื่อน แต่ถูกห้ามไม่ให้ยุ่ง ห้ามไว้ 2 ครั้ง นายมั่งบอกว่า ผู้หรือ และผลักที่ไหล่อีกทั้งตบที่ท้ายทอย 2 ครั้งอย่างแรง สักพัก นายมั่งก็ได้เข้าไปหาบอโรงเรียนมุอิมารวิททยา และบอกกับบอว่า เมื่อก็ได้ดีเด็กในโรงเรียน เพราะแสดงกริยาไม่ดี บอจึงได้เข้าไปสอบถามเด็กทั้งสองคนว่าจริงหรือไม่ที่แสดงกริยาไม่ดีและถูกทำร้าย เมื่อได้เล่าให้ฟังจึงเรียกประชุมเด็กทั้งโรงเรียน และได้ตั้งสอนว่า ไม่ควรพูดคุยกับผู้ใหญ่แบบนั้น เมื่อถึงตอนเย็นเด็ก ๆ ก็กลับบ้าน

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 ม.ค. 56 ทางกองร้อย ได้เข้าพบพี่ชายของด.ช.ข ที่บ้านเมื่อเวลา 20.30 น.และมี การชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน 2,000 บาท แต่ทางผู้ปกครองคือกะคะแม่ของด.ช. ก ไม่ยอมความ เพราะตอนที่ลูกกลับบ้าน ร้องไห้และไม่ยอมพูดอะไร กะคะทราบเรื่องกับเพื่อนของลูก ในวันที่ 17 ม.ค. 56 จึงได้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น และถามลูกชายตัวเอง ลูกบอกกับแม่ว่า ไม่กล้าพูด เจ็บใจ ร้องไห้ด้วย รู้สึกอายเพื่อน เจ็บใจ หลังจากนั้นก็ได้มีการเจรจา ขึ้นระหว่างหมวดหมัด หัวหน้ากองร้อย โดยเจ้าหน้าที่ก็ยอมรับผิด ในวันเสาร์ ที่ 19 ม.ค. 56 เวลาประมาณ 21.00 น. ทางหมวดหมัดมาที่บ้านของกะคะพร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ 4 คน และใช้พาหนะ รถมอเตอร์ไซค์ 2 คัน เพื่อมาแจ้งให้ไปพบผู้บังคับบัญชาคือ พันโท สุจิรพงษ์ อัจหาญ ที่ถก. 30 ในวันพรุ่งนี้ คือวันที่ 20 ม.ค. 56

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

วันที่ 20 มกราคม แม่ของเด็กชาย ก ได้เข้าพบพันโทสฐิรพงษ์ อาจหาญพร้อม บาบอและผู้ใหญ่บ้าน เพื่อทำความเข้าใจและนำไปสู่การลงโทษทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่ทำร้ายเด็กดังนี้

1. งคของวันราชการทวิคูณ
2. งคเงิน ได้พิเศษ พสร.
3. ปรับย้ายออกนอกพื้นที่เวลา 20.18 น. เมื่อวันที่ 20 ม.ค. 56
4. ให้ปฏิบัติเวรโทษ เป็นเวลา 7 วัน
5. งคลาพัก 2 เดือน

วันที่ 21 มกราคม ตอนเช้าแม่เด็กไม่ยอมเซ็นรับทราบบทลงโทษเนื่องจากไม่เข้าใจในเอกสารที่เจ้าหน้าที่ให้เซ็นรับทราบเมื่อทางโครงการได้อธิบายถึงรายละเอียดของหนังสือจึงเข้าใจและเซ็นในเอกสารรับทราบการลงโทษทางวินัย

เด็กที่ได้รับผลกระทบ

1. ค.ช. ก อายุ 14 ปี
2. ค.ช. ข อายุ 16 ปี
3. เด็กนักเรียนในโรงเรียนที่เห็นเหตุการณ์ จำนวน 115 คน

ทั้งนี้ นักเรียนในห้องรู้สึกกลัว และส่วนใหญ่ก็ตกใจ เพราะกลัวว่าเจ้าหน้าที่จะทำร้ายมากกว่านี้อีก ความรู้สึกของชุมชน ชาวบ้านรู้สึกกลัว และไม่กล้าที่จะพูดอะไรมากเกี่ยวกับเหตุการณ์นี้

ผลการสอบถามเจ้าหน้าที่ทหารที่ ฉก นราธิวาส 30

พ.ท.สฐิรพงษ์ อาจหาญ กล่าวว่า เด็กที่ถูกทำร้ายเป็นเด็กกำพร้า เป็นหลายชาย ของเวฮามะ คอเลาะซึ่งเป็นผู้ที่หลบหนี ต่อมาก็กลับมาอยู่ที่บ้านและ เสียชีวิตแล้วจากการเป็น โรคนิว อาจเป็นเพราะเด็กเสียใจที่คนในครอบครัวเสียชีวิตและมองว่าเป็นเพราะการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำให้ลุงของเขาต้องมีชีวิตที่ยากลำบากทางหน่วยก็ไม่ได้นั่งนอนใจเมื่อทราบเรื่องก็รีบดำเนินการแก้ไข และทำความเข้าใจกับชาวบ้าน โดยเมื่อวันที่ 20 ม.ค. 56 ได้เชิญโต๊ะอิหม่าม มาไกล่เกลี่ย และเชิญผู้ปกครองค.ช. ก และبابอเจ้าของโรงเรียน ที่ ฉก. 30 มาพูดคุยเรื่องการถูกเนื้อต้องตัว ระหว่างเด็กและเจ้าหน้าที่ สำหรับเด็กก็ให้ขอโทษเจ้าหน้าที่เพราะคำพูดส่งผลให้เจ้าหน้าที่บันดาลโทสะ และเจ้าหน้าที่เองก็ต้องขอโทษที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ เรื่องบทลงโทษทางวินัย การทำร้ายร่างกาย การขจัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา สำหรับเจ้าหน้าที่ทหาร ทุกคนในหน่วยต้องได้รับโทษทางวินัย

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

ในด้านจิตใจ และการควบคุมอารมณ์ ความเครียดของเจ้าหน้าที่สะสม ทางหน่วยมีการเช็คเรื่องสุขภาพจิต และอบรมเรื่องสุขภาพจิตอยู่แล้วแต่เหตุการณ์ครั้งนี้ก็สะท้อนให้เห็นถึงสุขภาพจิตในปัจจุบันของกำลังพลที่ จะต้องหาทางป้องกันมิให้เกิดภาวะเช่นนี้อีกซึ่งอาจจะเกิดจากสาเหตุดังต่อไปนี้

- กำลังพลไม่เพียงพอ
- การพลัดเวรของเจ้าหน้าที่ทหารไม่เพียงพอ
- ความเครียดสะสมจากการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการปกป้องเด็กจากการตกเป็นเหยื่อ

1. เจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในพื้นที่เสี่ยงควรได้รับการฝึกอบรมทางด้านการควบคุมอารมณ์
2. หน่วยงานควรพิจารณาถึงการดูแลสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่
3. เด็กและประชาชนไม่ควรพูดหรือแสดงอาการที่ยั่ว ส่อเสียด เจ้าหน้าที่ซึ่งหมายถึงการยอมรับซึ่งกันและกัน ไม่แบ่งแยก ไม่เลือกปฏิบัติ
4. ควรมีวิธีการสื่อสารที่ทำให้ประชาชนเข้าใจได้มากขึ้น

Case 4 นอกจากนี้ยังมีเหตุยิงคนขับรถโดยสารรับส่งนักเรียนในตอนเช้าวันที่ 17 ม.ค. เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ ต่อหน้าเด็ก 8 คน จากการสอบถามพบว่า เป็นเหตุการณ์ส่วนตัวปัญหาแย่งชิงที่ดินในเขต อ.รีอเสาะ จ. นราธิวาสนอกจากนี้ยังมีเหตุยิงคนขับรถโดยสารรับส่งนักเรียนในตอนเช้าวันที่ 17 ม.ค. เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ ต่อหน้าเด็ก 8 คน จากการสอบถามพบว่า เป็นเหตุการณ์ส่วนตัวปัญหาแย่งชิงที่ดินในเขต อ.รีอเสาะ จ. นราธิวาส

Case 5 เด็กเสียชีวิตจากการถูกยิง (ยังไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง)

วัน จันทร์ที่ 21 ม.ค.เวลาประมาณ 20.23 น. คนร้าย 2 คนมีรถจักรยานยนต์เป็นพาหนะ ใช้อาวุธปืน ขนาด .38 ตามประกบยิงรถจักรยานยนต์ที่มี นางนกน้อย แซ่หลี่ อายุ 40 ปี อยู่บ้านเลขที่ 3 ถนนโรงอ่าง ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี เป็นผู้ขับขี่ โดยมี นายณรงค์ คงทน สามีวัย 45 ปี อยู่บ้านเลขที่ 76/2 หมู่ 2 ต.นาทับ อ.จะนะ จ.สงขลา และ ค.ช.นवल เมือง อายุ 12 ปี อยู่บ้านเลขที่เดียวกับนางนกน้อยซึ่งเป็นมารดา นั่งซ้อนท้ายมาด้วย กระสุนถูกนายณรงค์ได้รับบาดเจ็บ และ ค.ช.นवल เสียชีวิต เหตุเกิดบนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 42 ท้องที่บ้านคอนรักจะรัง หมู่ 7 ต.คอนรัก อ.หนองจิก จ.ปัตตานี ขณะที่ทั้งสามกำลังซ้อนรถจักรยานยนต์มุ่งหน้ากลับบ้าน เบื้องต้นตำรวจยังไม่สรุปสาเหตุการลอบยิง

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

Case 6 23 ม.ค. 2556 ครูโรงเรียนต้นหยง อ.บาเจาะ จ.นราธิวาส ถูกยิงเสียชีวิตต่อหน้าเด็ก 292 คน นับเป็นเหตุสะเทือนขวัญและกำลังใจกับเด็ก (ยังไม่ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง)

Case 7 เด็กถูกเจ้าหน้าที่ทหารทำร้ายร่างกาย

นาย ก เกิดเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2538 บ้านเลขที่ 50/2 หมู่ที่ 7 ตำบลเปียน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา อายุ 17 ปี

เหตุเกิด วันที่ 30 มกราคม 2556

ที่ จังหวัดสงขลา

ตรวจสอบข้อเท็จจริง วันที่ 31 มกราคม 2556

เจ้าหน้าที่ 1. อัญชญา หิมมิหะนะ 2. รอฮานี จือนารา 3. ชุกกริยะห์ บาหะ

ข้อเท็จจริง

เมื่อเวลา 8:00 นาย ก ได้ไปเข้าเวรรักษาความปลอดภัยที่โรงเรียนบ้านท่า โดยจะเข้าเวรตั้งแต่เวลา 20:00 ถึง 04:00 น กับเพื่อน ชรบ และทหารพรานอีกจำนวน 10 คน ต่อมาทหารพรานที่เข้าเวรด้วยกันขอช่วยให้นาย ฮากิมไปซื้อ กาแฟ น้ำอัดลม และอื่น ๆ นาย ก จึงยืมรถจักรยานยนต์ของนาย มะเดร์ ไปซื้อที่ร้านครุณีแพะ ที่อยู่หมู่ที่ 1 ตำบลเปียน เมื่อไปถึงก็ซื้อของเสร็จ ก็ล้มซื้อกาแฟจึงกลับไปร้านอีกครั้งแต่พบว่าร้านปิดแล้ว วิทยุรุ่นที่อยู่แถวนั้นจึงบอกให้ไปซื้อร้านค้าที่อยู่ถัดไป ต่อมาเมื่อขับรถผ่านหน้าบ้านของแม่ภรรยา ทหารพราน วินัย คงสมพงษ์ ก็ถูกกระชากจากนายวินัย และล้มลงไปอยู่กับพื้น นายวินัยจึงเอาเท้าที่ใส่รองเท้าคอมแบทเหยียบ ขยี้ที่ศีรษะ และเมื่อนาย ก ร้องว่าเจ็บ จึงถูกเตะที่หน้าท้อง สีข้างและบริเวณหลัง และนายวินัยยังพูดอีกว่า จะตายตรงไหนหรือจะวิ่งหนีไป ขณะนั้นมีภรรยา ของนายวินัย แม่ภรรยา และเพื่อนทหารของนายวินัยซึ่งแต่งกายด้วยเครื่องแบบ ห้ามปรามแต่นายวินัยพูดว่ายุ่งอะไรด้วย ในขณะที่นายวินัยใส่เสื้อยืดกางเกงทหาร และรองเท้าคอมแบท ต่อมาโทรศัพท์ของนายวินัยหล่นจึงทำให้นาย ก รีบหนีไปที่มัสยิดตำบลเปียนและให้นาย อดุลย์ เลอะดีเยอะมารับตัวพากลับบ้าน ต่อมาเวลา 23:00 น ผู้ใหญ่บ้านชื่อนายมุสตอปากีพาไปที่โรงพยาบาล

หมายเหตุ นายวินัย คงสมพงษ์และนายฮากิมไม่เคยรู้จักกันมาก่อน

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

บาดแผล ขอบตาเป็นสีม่วงตาปูดโปน มีรอยแผลถลอกที่หางตาด้านซ้าย แก้มขวาบวม บริเวณท้าย
ทอยมีแผลถลอก และเจ็บที่ต้นคอ

หลักฐาน ภาพถ่าย , ใบรับรองแพทย์

เจ้าหน้าที่ตำรวจที่สถานีตำรวจภูธรบ้านโหนด

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งจากนายวินัยว่าจับคนร้ายมียาบ้า 10 เม็ดในรถมอเตอร์ไซด์ที่ ก ล้มลงหลังจากถูก
ดิ่งแขน แต่คนร้ายหนีไป และได้แจ้งไปที่ ทหารพรานที่โรงเรียนบ้านท่า ต่อมาผู้ใหญ่บ้านจึงพานาย ก มาที่
โรงพักและถูกตรวจฉีเป็นสีม่วง 2 จุด เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่แน่ใจจึงให้ไปตรวจที่โรงพยาบาล ขณะนี้ผลอยู่ที่
เจ้าหน้าที่ตำรวจ แต่เจ้าของรถยนต์มะเด และนาย ก บอกว่าไม่ใช่ยาบ้าของพวกเขาและพวกเขาไม่เคยยุ่ง
เกี่ยวกับยาบ้า และนายวินัยเป็นคนเอายาบ้ามาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเองโดยไม่มีคนร้าย (ถ้านาย ก กับมะเด
ไม่ใช่เจ้าของยาบ้าแล้วนายวินัยซึ่งเป็นทหารไปเอายาบ้ามาจากไหน) เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ข้อมูลว่าไม่สามารถ
ตรวจ DNA ที่ยาบ้าได้เพราะไม่ได้เป็นคนไปจับและไม่ได้ไปตรวจที่เกิดเหตุเอง

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

รายงานสถานการณ์ประจำเดือน กุมภาพันธ์ 2556

สิทธิเด็กในสถานการณ์ความขัดแย้ง ในจังหวัดชายแดนใต้

โครงการ Children voice for peace

ถึงแม้ในวันสุดท้ายของเดือนกุมภาพันธ์ 2556 จะเป็นวันแห่งความหวังของประชาชนที่รักสงบในจังหวัดชายแดนใต้นั้นคือการลงนามเพื่อทำความเข้าใจในการพูดคุยเพื่อสันติภาพที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงกลับแตกต่างจากเหตุการณ์ดังกล่าว เพราะในห้วงเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมาได้เกิดเหตุการณ์ที่สร้างความตระหนกตกใจให้กับประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ขัดแย้งและทำให้สถานการณ์ชายแดนใต้กลับมาเป็นที่สนใจและถูกจับตามองอีกครั้งหนึ่ง

เหตุการณ์ที่พูดถึงก็คือเหตุการณ์ที่กลุ่มกองกำลังติดอาวุธปะทะกับเจ้าหน้าที่ทหารนาวิกโยธินที่หน่วยเฉพาะกิจ 32 อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส แต่นั่นก็ไม่สำคัญเท่ากับในเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ยังคงมีเหตุการณ์ที่เด็กตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในหลากหลายรูปแบบ ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง แสดงประเภทของเด็กที่ได้รับผลกระทบ

ประเภทของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเด็ก	มกราคม	กุมภาพันธ์	จำนวนรวมสะสม
1. เด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	2	6	8
2. เด็กที่เสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบ	1	-	1
3. เด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัย	1	2	3
4. เด็กถูกเจ้าหน้าที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน	3	-	3
5. เด็กอยู่ในเหตุการณ์ความรุนแรง	230	1	231
รวม	237	9	246

จากตารางแสดงให้เห็นว่าจำนวนเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ความไม่สงบเพิ่มขึ้นจากเดือนมกราคมถึงร้อยละ 66.67 โดยมีสาเหตุจากการถูกกระด้างโดยไม่ระบุเป้าหมายที่อำเภอหนองจิกจังหวัดปัตตานีเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2556 ที่มีเด็กได้รับบาดเจ็บในเหตุการณ์ ถึง 3 คน และเหตุการณ์ยังถล่ม

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

นายอำเภอมาขอ จังหวัดปัตตานีเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2556 ที่มีเด็กได้รับบาดเจ็บ 1 คน นอกจากนี้เป็นเด็กที่ได้รับบาดเจ็บจากเหตุการณ์ระเบิดที่อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี และ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

ในกรณีเด็กที่เสียชีวิตในสถานการณ์ความไม่สงบในเดือนนี้ลดลงอย่างเห็นได้ชัดคือตัวเลขเป็นศูนย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่เด็กมีสิทธิที่จะมีชีวิตรอดในพื้นที่ขัดแย้งนี้ เพราะหมายความว่าทุกฝ่ายให้ความสำคัญในการปกป้องชีวิตเด็ก

แต่ความกังวลใจของคณะทำงานคือ เราพบว่าเด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัยในการกระทำผิดมากขึ้นทั้งนี้ในเดือนกุมภาพันธ์พบว่าเด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัยถึง 2 คน โดยมีการควบคุมตัวที่ค่ายวังพญา อำเภอรามัญ จังหวัดยะลา ทางกลุ่มด้วยใจได้เข้าไปพบและพูดคุยกับเด็กที่ถูกควบคุมตัว 1 ราย เพื่อสอบถามถึงกระบวนการซักถาม ว่าตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิเด็กหรือไม่ โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ทหาร และจากการสอบถามเด็กก็พบว่า สถานที่ในการควบคุมตัวไม่ได้ปะปนกับผู้ใหญ่ ญาติสามารถเข้าเยี่ยมได้ และในการซักถามมีนักจิตวิทยามาร่วมรับฟังด้วย แต่เนื่องจากมีความผิดพลาดบางประการทำให้ยังขาดพนักงานอัยการ และบุคคลที่เด็กร้องขอหรือไว้ใจ เข้าร่วมในการซักถาม การดำเนินการนี้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการบริหารกระบวนการยุติธรรมสำหรับเยาวชน(กฎปักกิ่ง) ที่กำหนดไว้ในข้อ 11 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและในข้อ 14 ข้อย่อยที่ 1 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง)

ข้อ 7 สิทธิของเยาวชน

7.1 หลักประกันพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอันได้แก่ข้อสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบุคคลเป็นผู้บริสุทธิ์ สิทธิที่จะได้รับการแจ้งข้อกล่าวหา สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำ สิทธิที่จะให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองอยู่ด้วยในระหว่างถูกสอบปากคำหรือสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อจากบุคคลดังกล่าว และจาก

ภายใต้หลักการดังกล่าวเจ้าหน้าที่ควรปฏิบัติในเบื้องต้นต่อเด็กและเยาวชนดังนี้

1. เมื่อจับกุมเยาวชน ผู้ปกครองได้รับการแจ้งให้ทราบในทันที
2. ผู้พิพากษาหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาการปล่อยตัวเยาวชนที่ถูกจับกุมโดยมีชักช้า

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพธิ์กระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

3. เจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายจะต้องส่งเสริมสวัสดิภาพของเยาวชนและหลีกเลี่ยงการกระทำในทางที่เป็นผลร้ายต่อเยาวชน(การใช้วาจาไม่สุภาพ, การทำร้าย, หรือสภาพแวดล้อมไม่ดี)

ทั้งนี้ในกรณีสามจังหวัดชายแดนใต้และสี่อำเภอในจังหวัดสงขลาพบว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติภายใต้กฎหมายพิเศษได้ดำเนินการตามข้อ 1 และ 3 แต่ยังไม่ได้นำดำเนินการตามข้อ 2 อีกทั้งในข้อ 13 ของกฎปกกึ่งพบว่าการคุมขังเยาวชนในระหว่างการดำเนินคดีนั้นพึงกระทำต่อเมื่อเป็นหนทางสุดท้ายโดยไม่มีวิธีการอื่นที่เหมาะสม และควรเป็นระยะเวลาที่สั้นที่สุด หรืออาจทดแทนด้วยทางเลือกอื่นๆ เช่นการจัดให้อยู่ในความดูแลของครอบครัวหรือในสถานศึกษาโดยเฉพาะหรือในบ้านของเยาวชนผู้นั้นเอง และในการสอบสวนคดีอาญาการสอบสวนต้องดำเนินการตามมาตรา 133 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายวิพิจารณาความอาญาซึ่งจะต้องมีนักจิตวิทยา หรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการ เข้าร่วมในการถามปากคำนั้นด้วย(ประมวลกฎหมายวิพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ทวิ)

และในขณะเดียวกันในพื้นที่ความขัดแย้งนี้ผู้ปกครองของเด็กก็ปฏิเสธความรับผิดชอบในการกระทำผิดของเด็กมิได้เช่นเดียวกันตามที่พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 25 กล่าวว่าผู้ปกครองต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้ (3) จงใจหรือละเลยไม่ให้อุปการะการดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก กล่าวคือผู้ปกครองจะต้องใส่ใจ ดูแล สร้างสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อให้เด็กได้ดำเนินชีวิตอย่างปกติและไม่มีพฤติกรรมหรือการกระทำที่เป็นความผิด

และที่สำคัญที่สุดคือกลุ่มที่ใช้ความรุนแรงที่ชักจูง หรือนำเด็กไปสู่การสนับสนุนให้เด็กใช้ความรุนแรง ซึ่งไม่สอดคล้องตามมาตรา 26 (3) ที่บัญญัติไว้มิให้มีการ บังคับ ชูเชิญ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอม ให้เด็กประพฤติตนไม่สมควร หรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติดีเสี่ยงต่อการกระทำผิด

กล่าวโดยสรุปก็คือในเดือนกุมภาพันธ์ เด็กได้รับผลกระทบทั้งทางตรงคือเป็นเหยื่อของความรุนแรงที่ทำให้ได้รับบาดเจ็บ แต่ก็ถือได้ว่าโชคดีที่ไม่มีเด็กเสียชีวิต การที่เด็กตกเป็นเหยื่อในกรณีนี้คือการกระทำของผู้ใช้ความรุนแรงที่ไม่ระบุเป้าหมาย เพื่อหวังผลให้เกิดความสูญเสียเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการกระทำในแหล่งชุมชนหนาแน่น และใช้เครื่องมือที่มีอำนาจทำลายล้างสูงอาทิเช่น ปืนเอ็ม 16 และ ระเบิด

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โครงการถ่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

และในอีกกรณีหนึ่งคือการเด็กที่เป็นเหยื่อทางอ้อมคือเด็กตกเป็นผู้ต้องสงสัยในการกระทำผิดทางด้านคดี
ความมั่นคง

ทราบได้ที่ยังคงมีความรุนแรงการมีชีวิตรอดของเด็กก็เป็นเรื่องที่ยากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้นทาง
โครงการ Children voice for peace จึงขอเรียกร้องต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อเด็กดังนี้

เจ้าหน้าที่รัฐ

1. ควบคุม และตรวจตราการมีอาวุธไว้ในครอบครอง ของประชาชนอย่างเข้มงวด และพยายามสกัด
กั้น ป้องกัน มิให้มีการใช้อาวุธในแหล่งชุมชน
2. รมรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสอดส่องดูแล สิ่งผิดปกติเพื่อสกัดกั้นอาวุธหรือวัตถุที่อาจเป็น
ระเบิดที่ใช้ก่อเหตุรุนแรง
3. การปฏิบัติงานควรรีความรอบคอบ และระมัดระวังผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อประชาชน

ผู้ใช้ความรุนแรง

1. ขอให้กำหนดเป้าหมายที่มีประชาชนผู้บริสุทธิ์ หรือผู้ที่ไม่มอาวุธเพื่อให้การต่อสู้นั้นเป็นไปตาม
หลักสากล ในการต่อสู้ในภาวะสงคราม
2. ขอให้ระมัดระวังมิให้การก่อเหตุนั้นกระทบต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์หรือใช้การต่อสู้ในเชิงสันติวิธี
หรือการต่อสู้เชิงสัญลักษณ์
3. ขอให้การต่อสู้ของท่านไม่ไปกระทบต่อสิทธิเด็ก

ผู้ปกครองของเด็ก

1. ควบคุมดูแลเด็กให้อยู่ในสถานะแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็กเพื่อป้องกันการชักจูงไปในทางที่ผิด
2. ชี้แจงทำความเข้าใจกับเด็กเรื่องผลกระทบจากความรุนแรงเพื่อมิให้เด็กใช้ความรุนแรงในการ
แก้ปัญหาทั้งกรณีปัจเจกหรือโดยรวม
3. ฝ้าสังเกตเด็กที่ตกเป็นเหยื่อของความสูญเสียทางด้านจิตใจอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันผลกระทบ
ทางด้านจิตใจที่อาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงต่อไป

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพธิ์กระด่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

รายงานผลกระทบที่เกิดกับเด็กในจังหวัดชายแดนใต้

โครงการ Children voice for peace

Case 2/1

กรณี ยิงรถนายอำเภอมาขอ จังหวัดปัตตานี บนถนนสายยะรัง-มายอ ตำบลแว้ง อำเภอมาขอ จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ เป็นเหตุให้ น.ส.ดารณี บาอะ นักเรียน โรงเรียนเตรียมวิทยาย่านอาฆง ตำบลสาอใต้ อำเภอมาขอ อยู่บ้านเลขที่ 14 หมู่ 4 ต.โคกสะตอ อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ที่ขับรถผ่านใกล้ที่เกิด ถูกลูกหลงบาดเจ็บที่ขา และถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล

Case 2/2

เมื่อเวลาประมาณ 01.00 น.วันอังคารที่ 5 ก.พ.2556 ร.ต.ท.อนุรักษ์ มิ่งสละ ร้อยเวร สภ.กรงปินัง จ.ยะลา รับแจ้งเหตุยิงกันมีผู้เสียชีวิต 4 ราย ที่ตลาดบ้านกรงปินัง หมู่ 7 ต.กรงปินัง จังหวัดยะลา ทั้งนี้ จุดเกิดเหตุอยู่ในเพลิงหลังคาสังกะสีริมทางหลวงหมายเลข 410 (ยะลา-เบตง) ใกล้สามแยกทางเข้าที่ว่าการอำเภอกรงปินัง พบศพชายหญิง 4 ราย ถูกยิงด้วยอาวุธปืนสงครามเอ็ม 16 อาท้าว และอาวุธปืนพกขนาด 9 มม. ตรวจสอบประวัติแล้ว ทราบชื่อคือ นายถาวร สุวรรณโชติ อายุ 35 ปี นางทัศนากุญชร อายุ 25 ปี นายสุทัศน์ สมรูป อายุ 38 ปี และ นายน้อย ไม่ทราบชื่อจริงและนามสกุลจริง อายุประมาณ 37 ปี ทั้งหมดมีภูมิลำเนาอยู่ที่หมู่ 5 ต.สองสลึง อ.แก่งจ.ระยอง ในที่เกิดเหตุพบปลอกกระสุนปืนชนิดต่างๆ รวม 8 ปลอก หัวกระสุนขนาด 1 หัว เจ้าหน้าที่จึงเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

เหตุการณ์ครั้งนี้มีผู้รอดชีวิต 3 ราย คือ นาย A อายุ 17 ปี อยู่บ้านเลขที่ --- นายสมรักษ์ สุวรรณโชติ อายุ 26 ปี อยู่บ้านเลขที่ 84 หมู่ 5 ต.สองสลึง อ.แก่งจ.ระยอง และนายวสันต์ บุญยิ่งเหลือ อายุ 29 ปี ภูมิลำเนาเดียวกัน เนื่องจากทั้ง 3 ไม่ได้นอนในเพิงพัก แต่นอนอยู่ในรถที่จอดข้างเพิงพัก

Case 2/3

เหตุเกิดขณะชุดทหารดังกล่าว ขับรถบรรทุก 6 ล้อ ไปรับพนักงาน เพื่อทำงานที่โครงการฟาร์มตัวอย่าง วังพญา-ท่าธง โดยจุดลอบวางระเบิดอยู่ที่บริเวณถนนสายท่าธง-วังพญา บ้านภูแบบทาระ หมู่ที่ 1 ตำบลท่าธง อำเภอรามัน เจ้าหน้าที่ทหารเสียชีวิต 5 นาย ประกอบด้วย สิบเอกธีรยุทธ บุญเดโช, พลทหาร อิศ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โครงการถ่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

หาก บาโฮย, พลทหาร พงษ์เทพ พิภพมิด, พลทหาร ธงชัย สุวรรณมณี และพลทหาร นุนกิน หลีสัน ขณะที่ นายทหารที่ได้รับบาดเจ็บ 1 นาย คือ จำสิบตรี ชาตรี อุทาหรณ์ เจ้าหน้าที่นำตัวส่งโรงพยาบาลยะลา จาก เหตุการณ์นี้พบกระเป๋ากลับของเด็ก(นาย A ซึ่งมีอายุ 16 ปี ตกในบริเวณที่มีการ โรยตะปูเรือใบจึงควบคุมด้วยด้วย กฎอัยการศึก

Case 2/4

เมื่อเวลา 18.00 น. (10 ก.พ. 56) บั๊ตตานี - เกิดเหตุคนร้ายกราดยิงบ้านประชาชนในพื้นที่ อ.หนองจิก จ. บั๊ตตานี จำนวน 6 หลัง ระยะทางกว่า 500 เมตรอย่างใจเย็น เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 4 คน โดย เป็นเด็กจำนวน 3 คน เมื่อเวลา 18.00 น. (10 ก.พ.) พ.ต.อ.ยุคล ประสาทนันท ผกก.สภ.หนองจิก จ.บั๊ตตานี ได้รับแจ้งมีเหตุคนร้ายกราดยิงใส่บ้านเรือนประชาชน และมีผู้ได้รับบาดเจ็บ 4 ราย เหตุเกิด ริมถนนสายบ้าน โภคดีปรี-บ้านกา หยี หมู่ 3 ตำบลตุงยง อำเภอหนองจิก จังหวัดบั๊ตตานี จึงนำกำลังไปที่เกิดเหตุ พร้อมด้วย พล.ต.ต.เอพภพ ประสิทธิ์วัฒนชัย ผบก. ไปถึงพบชาวบ้านจำนวนมากยืนอยู่ริมถนนด้วยสีหน้าตื่นตระหนก หลังเสียชีวิตด้วยคมกระสุนของคนร้าย

มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 4 ราย ถูกนำส่งโรงพยาบาลหนองจิก ในจำนวนนี้มีเด็ก 3 ราย ทราบชื่อ

- 1.นายสรายุทธ จันทร์วงศ์ อายุ 31 ปี
- 2.ค.ญ.อภิศรา จันทร์วงศ์ อายุ 4 ปี ทั้ง 2 เป็นพ่อลูกกัน
- 3.ค.ช.ศุภณัฐ กุลทวี อายุ 10 ปี
- 4.ค.ช.คเนศ หนูเกื้อ อายุ 11 ปี

โดยทั้ง 4 คนมีบาดแผลถูกยิงด้วยอาวุธปืน เอ็ม 16 เข้าบริเวณขา แพทย์ได้ช่วยเหลืออาการปลอดภัย แล้วจากการตรวจสอบบริเวณที่เกิดเหตุพบว่า มีบ้านประชาชนถูกยิงได้รับความเสียหาย จำนวน 6 หลัง และมีพลกกระสุนปืน เอ็ม 16 ตกเกลื่อนบนถนนเกือบ 50 นัด เจ้าหน้าที่จึงเก็บไว้เป็นหลักฐานจากการ สอบสวนทราบว่า บริเวณที่เกิดเหตุเป็นชุมชนไทยพุทธ ก่อนเกิดเหตุขณะที่ชาวบ้านกำลังอยู่บริเวณหน้าบ้าน และริมถนนตามปกติ ปรากฏว่ามีคนร้าย ประมาณ 4-5 คน พร้อมอาวุธปืนสงคราม ใช้รถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า รุ่นวีโก สีบอร์นเงิน ไม่คิดป้ายทะเบียนขับผ่านชุมชนไทยพุทธ เมื่อมาถึงบริเวณหน้าบ้านของ จ.ส.ต. สมเกียรติ ชูเดช ผบ.หมู่ ป.สภ.หนองจิก จ.บั๊ตตานี คนร้ายจึงเปิดฉากกราดยิงบ้าน และชาวบ้านอย่างใจเย็น เป็นระยะทาง 500 เมตร แม้กระทั่งเด็กที่กำลังวิ่งเล่นบนถนน ส่วนพ่อลูกนั่งซ้อนท้ายเดินทางกลับบ้านพักก็ ยังยิงอย่างโหดเหี้ยมจนสุดหมู่บ้าน ก่อนจะเร่งเครื่องหลบหนีไป เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บดังกล่าว

Case 2/5

เด็กถูกควบคุมตัว

ผู้ถูกควบคุมตัว นาย A อายุ 18 ปี เด็กนักเรียนโรงเรียน B อยู่ชั้น ม.6 ได้มีเจ้าหน้าที่ทหารมาที่บ้านต้องหาตัว แต่นาย A ไม่อยู่บ้าน ไปเรียนหนังสือ ทางเจ้าหน้าที่ให้ผู้ใหญ่บ้านกับคนในครอบครัวไปรับตัวมา แล้ว นาย A ก็ถูกควบคุมตัวตั้งแต่วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2556 ถูกควบคุมตัวอยู่ที่ค่ายทหารพราน 41 วังพญา สามารถเข้าเยี่ยมได้ เจ้าหน้าที่แจ้งว่าจริงๆต้องการได้ตัวพี่ชายชื่อนาย B ซึ่งพี่ชายนั้นไม่ได้กลับบ้านแล้ว ประมาณ 4-5 ปีแล้ว แล้วทางเจ้าหน้าที่บอกว่าเดี๋ยวจะทำหนังสือถึงโรงเรียนเอง เหตุใดถึงไม่ได้ไป

(ได้รับการปล่อยตัวแล้ว)

Case 2/6

สถานการณ์ใน จ.ปัตตานี ยังคงปั่นป่วนและเกิดเหตุรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อช่วงก่อนเที่ยงของวันอาทิตย์ที่ 17 ก.พ.2556 คนร้ายไม่ทราบจำนวน ได้ลอบวางระเบิดบริเวณหน้าร้านอาหารใกล้กับร้านบิกเบ็น คอฟฟี่แอนด์เรสตอรอง ตั้งอยู่ริมวงเวียนหอนาฬิกา ต.สะบารัง อ.เมือง จ.ปัตตานี แรงระเบิดทำให้อาสาสมัคร ดินแดน (อส.) ประจำ อ.เมืองปัตตานี เสียชีวิต 3 นาย และยังมีประชาชนได้รับบาดเจ็บอีก 9 ราย รายชื่อผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บประกอบด้วย

- 1) อส.วิโรจน์ จันทรศิริ เสียชีวิตในที่เกิดเหตุ
- 2) อส.คือเระ ยังไม่ทราบสาขาสกุล ได้รับบาดเจ็บสาหัส เจ้าหน้าที่นำส่งโรงพยาบาลปัตตานี และไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาล
- 3) อส.อิทธิพล อาเซ ได้รับบาดเจ็บสาหัส และไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาลเช่นกัน
- 4) นายอิบรอฮิม โต๊ะซาตุ ได้รับบาดเจ็บ
- 5) นางกิงกาญจน์ มหารวรรณ ได้รับบาดเจ็บ
- 6) นายวสันต์ จันบุญทา ได้รับบาดเจ็บ
- 7) นายสมศักดิ์ แก้วมณี ได้รับบาดเจ็บ
- 8) **ค.ช.อำนาจ แซ่หวา ได้รับบาดเจ็บ**
- 9) นายครูศักดิ์ สิ้นสนอง ได้รับบาดเจ็บ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

- 10) นางดารุณี เสมียนมงคล ได้รับบาดเจ็บ
- 11) นายสุกิด ยูโซ๊ะ ได้รับบาดเจ็บ
- 12) น.ส. โต้ะกียะ เปาะจิ ได้รับบาดเจ็บ

Case 2/7

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ เกิดขึ้นเมื่อเวลา 07.53 น. ขณะที่เจ้าหน้าที่ทหาร ร้อย ร.2514 ฉก.ปัตตานี 24 กำลังดูแลความปลอดภัยครูอยู่บริเวณโรงเรียนบ้านเกาะคา ริมถนนสาย 419 ม.3 ต.ทุ่งพลา อ.โคกโพธิ์ ปรากฏว่า คนร้ายได้กดชนวนระเบิดแสวงเครื่อง จนเกิดเสียงดังสนั่น แแรงระเบิดทำให้ ทหารได้รับบาดเจ็บสาหัสทันที 2 นาย เจ้าหน้าที่รีบนำส่ง โรงพยาบาลโคกโพธิ์ ทราบชื่อ พลฯ บรรหาร ลัก นาคกร อายุ 22 ปี และ พลฯ ภัทรพรรค แก้วชู อายุ 22 ปี ทั้งสองถูกแรงระเบิด และสะเก็ดระเบิดเข้าลำตัว หลายแห่ง

หลังเกิดเหตุ พล.ต.ต.เอกภพ ประสิทธิ์วัฒน์ชัย ผบก.ภ.จ.ปัตตานี พ.ต.ท.จำลอง สุวรรณลักษณ์ สารวัตรใหญ่ สภ.นาประดู่ อ.โคกโพธิ์ นำกำลังพร้อมชุดเก็บกู้วัตถุระเบิด เข้าตรวจสอบ พบว่า จุดเกิดเหตุอยู่ที่อาคารอเนกประสงค์ ตั้งอยู่ภายในโรงเรียน แแรงระเบิดทำให้เสาของอาคารซึ่งเป็นครั้งปุ่นครั้งไม้ขาดทำให้ ตัวอาคารทรุดพังลงมาได้รับความเสียหาย และพบหลุมระเบิดกว้าง 30 ซม. และชิ้นส่วนระเบิดชนิดเคโม กระจายไปทั่วบริเวณ

สอบสวนทราบว่า ขณะที่ทั้ง 2 นาย พร้อมพวกรวม 7 นาย กระจายกำลังยืนดูแลความปลอดภัยครู และนักเรียน ปรากฏว่า คนร้ายได้กดระเบิดแสวงเครื่อง น้ำหนัก 5 กก. จุดชนวนด้วยโทรศัพท์มือถือจนเกิด ระเบิดขึ้นเสียงดังสนั่น โชคดีที่ช่วงเกิดเหตุนักเรียนและครูเพิ่งทยอยมาโรงเรียน แต่ทำให้ทหารได้รับ บาดเจ็บทันที 2 นาย

Case 2/8

กذبี้ม 2 ลูกซ้อนหน้าร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ตรงข้ามฐานทหารพราน อ.ระแงะ ส่งผลให้ อส.ระ แแงะ และ อส.ทพ. เจ็บ 2 เด็ก 3 ขวบโดนลูกหลงอีก 1 ขณะที่ ผกก. และ สวป.สภ.ระแงะ หวัดสิ้นชื่อ โชคดี รัศมีระเบิดถูกรถ จยย.ที่จอดซ้อนกันบังไว้

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

เมื่อเวลา 16.20 น. วันนี้ (24 ก.พ.) ร.ต.ท.มาโนช ปลอดภัยเงิน ร้อยเวร สภ.ระแงะ จ.นราธิวาส รับแจ้งมีเหตุระเบิดขึ้นที่บริเวณถังขยะหน้าร้านเซเว่น-อีเลฟเว่น ซึ่งอยู่ตรงข้ามกองบังคับการกรมทหารพรานที่ 45 เขตเทศบาลตำบลตันหยงมัส อ.ระแงะ จึงพร้อมด้วย พ.ต.อ.จิระเดช พระสว่าง ผกก.สภ.ระแงะ พ.ต.ต.สุชาติ นพชำนาญ สวป. และกำลังเจ้าหน้าที่ทหารจำนวนหนึ่งรุดเดินทางไปตรวจสอบที่เกิดเหตุ ซึ่งคนร้ายวางระเบิด 2 ลูก ซ่อนที่หน้าเซเว่นฯ สาขาอำเภอระแงะ เป็นเหตุให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน 6 ราย เหตุเกิดเมื่อช่วงเย็นของวันที่ 24 ก.พ. 56 ที่ผ่านมา ซึ่งมีผู้ได้รับบาดเจ็บนอนพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล จำนวน 2 ราย คือ อาสาสมัครรักษาดินแดน 1 ราย คือ นายมุฮัมหมัดซับรี มะรง ซึ่งถูกสะเก็ดระเบิดได้รับบาดเจ็บที่ขาขวา 2. อาสาสมัครทหารพราน 1 นาย คือ อ.ส.ทพ.จรัญ ดิษฐ์คำภู ได้รับบาดเจ็บที่ศรีษะ อาสาสมัครทหารพราน 2 นาย คือ .อ.ส.ทพ.ธนุทาน มาและ .อ.ส.ทพ.จิรายุทธ์ หน่อเอียด ชาวบ้านคือ นายสด ผิวเผือก ส่วน ด.ช.อัฟฮาล เจ๊ะแน อายุ 3 ปี ซึ่งแพทย์ได้อนุญาตกลับบ้านรักษาตัวที่บ้านหลังจากปฐมพยาบาลแล้วเสร็จ

CHILDREN VOICE FOR PEACE PROJECT

ศูนย์ประสานงานกลุ่มเสียงเด็กเพื่อสันติภาพ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย
203 ถนนเพชรเกษม ซอย 5 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

ปัญญาสากล่าวด้วยสิทธิเด็กและเยาวชนขององค์การสหประชาชาติ.เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

<http://irrigation.rid.go.th/rid15/ppn/Datebook/Children%20Day/Children.html>

เปิดพื้นที่ปลอดภัยให้เยาวชนได้. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์(15 ตุลาคม 2555).เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

<http://www.dailynews.co.th/thailand/161037>

iii ฟังเสียงชาวบ้าน-เทียบข้อมูลทหาร...คลี่ปมเหตุการณ์"ฆ่า 4 ศพที่บุรีรัมย์". สำนักข่าวอิศรา (30 มกราคม 2555). เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555

สืบค้นจาก<http://www.isranews.org>

iv เรื่องเดียวกัน.

v ชาวบ้านร้องสามศพวิสามัญเป็นเด็กดักกน ไม้โซ่ผู้ก่อความไม่สงบ. โรงเรียนนักรบชายแดนใต้ (28 เมษายน 2555). เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555

สืบค้นจาก<http://www.deepsouthwatch.org/dsj/3156>

vi วางระเบิดพลาดเป้าโดนรถนักเรียนเด็กเจ็บ 2. หนังสือพิมพ์เสียงใต้รายวัน(27 กันยายน 2555). เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

http://siangtai.com/new/index_mobile.php?name=hotnewsmobile&file=readnews&id=10971

vii สื่อนอกตีแผ่ปัญหา “เยาวชน 3 จว.ชายแดนใต้” สุขภาพจิตทรุด-“ลูกกำพร้า” เพิ่มต่อเนื่อง. ผู้จัดการออนไลน์ (3 ธันวาคม 2555).เข้าถึงเมื่อ

ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/Around/ViewNews.aspx?NewsID=9550000147046>

viii ระเบิด 2 จุดกลางเมืองรีอูเฮ ตาย 2 เจ็บ 17. โรงเรียนนักรบชายแดนใต้ (4 พฤศจิกายน 2555). เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

<http://prachatai.com/journal/2012/11/43469>

ix เช้าวันอาทิตย์นี้! ระเบิดรถไฟที่รีอูเฮ ตาย 1 บาดเจ็บ 16 เหตุยิงราษฎรยังเกิดขึ้นต่อเนื่องเหยื่อมีทั้งมุสลิม-พุทธ เครือข่ายผู้หญิงรณรงค์หยุด

ความรุนแรง. สถานีวิทยุ มอ.ปัตตานี(18 พฤศจิกายน 2555).เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

http://psu10725.com/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=267:-17-18-&catid=36:2011-06-18-10-54-39&Itemid=71

x “ยูนิเซฟ” ประณามเหตุรุนแรง 3 จว.ภาคใต้ของไทย.หนังสือพิมพ์เดลินิวส์(12ธันวาคม 2555).เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

<http://www.dailynews.co.th/world/172039>

xi เก็บตกเวทียุติรุนแรงต่อ“เด็ก-สตรี” ไฟใต้ 9 ปี “หม้าย-กำพร้า” ร่วมหมั่น.. สำนักข่าวอิศรา (27 พฤศจิกายน 2555).เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555

สืบค้นจาก<http://www.isranews.org>

xii สื่อนอกตีแผ่ปัญหา “เยาวชน 3 จว.ชายแดนใต้” สุขภาพจิตทรุด-“ลูกกำพร้า” เพิ่มต่อเนื่อง, เรื่องเดียวกัน.

xiii สอวูน! ญาติเหยื่อวิสามัญร้องไม้โซ่โจร ศาลยกฟ้อง 5 จำเลยนำตำรวจปัตตานี. สำนักข่าวอิศรา (5 พฤษภาคม 2555).เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม

2555 สืบค้นจาก<http://www.isranews.org>

xiv สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2548.นโยบายและแผนขจัดความรุนแรงต่อ

เด็กและสตรี. เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก<http://www.violence.in.th/publicweb/NewsDetail.aspx?id=34&type=5>

xv ปะดอมะ สายบุรี. 2555. มองต่างมุม เรื่องชายแดนใต้ ตอน รักเด็ก....การปกป้องเด็กชายแดนใต้ในภาวะสงคราม. เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555

สืบค้นจากhttp://www.bungarayanews.org/news/view_news.php?id=480

xvi สื่อนอกตีแผ่ปัญหา “เยาวชน 3 จว.ชายแดนใต้” สุขภาพจิตทรุด-“ลูกกำพร้า” เพิ่มต่อเนื่อง, เรื่องเดียวกัน.

xvii สเปญ อุ๋นอองก์. โรคเครียดจากเหตุการณ์ร้ายแรง (Post Traumatic Stress Disorder, PTSD). เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

<http://www.infomental.com/ptsd.htm>

xviii สื่อนอกตีแผ่ปัญหา “เยาวชน 3 จว.ชายแดนใต้” สุขภาพจิตทรุด-“ลูกกำพร้า” เพิ่มต่อเนื่อง, เรื่องเดียวกัน.

xix ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร. สรุป การสัมมนาเรื่อง “อนาคตไฟใต้ : สื่อ ทหาร เด็ก และทักษะวัฒนธรรม”. เข้าถึงเมื่อ ธันวาคม 2555 สืบค้นจาก

http://www.sac.or.th/main/activities_detail.php?lecture_id=14&category_id=4